

Bundel van de Commissie Samenleving van 19 september 2019

Agenda bijlagen

Agenda Samenl 19-09-2019

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
BV19.0118 Verslag CIE Samenleving d.d. 4 juli 2019
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten
- 5.a Concept Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan PO
Ankie van Tatenhove
Voorstel Raad 13766
T19.13177 Format bespreekstuk commissie samenleving d.d. 19 september 2019, uitgangspunten IHP
U19.05575 Brief raad proces Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs
T19.12254 Concept Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan PO
U19.07334 Toezegging onderbouwing ENG maken van schoolgebouwen in het kader van het Integraal Huisvestingsplan PO
- 6 Stukken ter advisering aan de raad - geen
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		5 september 2019

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 19 september 2019	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 19 september 2019 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Bespreekpunten
- 5.a. Concept Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan PO
6. Stukken ter advisering aan de raad - geen
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

BV19.0118

Datum vergadering : 4 juli 2019

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Conny Hermans, Marloes Draak, Juval Pat El
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Wethouders : Ankie van Tatenhove, Kathy Arends

Afwezig:

PvdA : Valmir Xhemaili

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet de mensen op de publieke tribune, de vertegenwoordiger van de pers en de leden van de commissie welkom.

2. Insprekers

Er is één inspreker: de heer Henk Vos van de schaatsvereniging Lansingerland, inzake mogelijke subsidieverlening aan de schaatsvereniging in het kader van de aanleg van de inline skatebaan.

Inspreker:

De heer Vos wil, naar aanleiding van een aantal gesprekken en correspondentie die de vereniging heeft gevoerd met wethouder Van Tatenhove en de beleidsmedewerker sport, graag van deze gelegenheid gebruik maken om ook de commissie deelgenoot te maken van een aanvraag voor een bijdrage voor de aanleg van een inline skatebaan op het terrein van RWC Ahoy. De schaatsvereniging Lansingerland en haar voorloper ijsclub Bleiswijk heeft gedurende 15 jaar actief getracht om te komen tot de realisatie van een skeelerbaan / inline skatebaan binnen de gemeentegrenzen. Vele locaties zijn de revue gepasseerd, vele gesprekken met beleidsmedewerkers en wethouders van eerst Bleiswijk en later Lansingerland hebben plaats gevonden. Een jaar of 4 geleden heeft men helaas moeten concluderen dat de aanleg van een dergelijke baan in Lansingerland niet tot de mogelijkheden behoort. Sinds 4 jaar is de vereniging samen met RWC Ahoy, de wielervedst die bij de luchthaven fietst en schaatsvereniging Rotterdam bezig om tot de ontwikkeling van sportpark Noordrand te komen. Op dit park, tegen de grens van deze gemeente aan, hoopt men begin volgend jaar een inline skatebaan te realiseren, die binnen de contouren van de huidige wielervedst kan worden ingepast. Er is een stichting opgericht: Sportpark Noordrand, waarin bovengenoemde drie verenigingen op basis van gelijkwaardigheid aan deelnemen. De gemeente Rotterdam heeft voor de realisatie van een inline skatebaan subsidie ter beschikking gesteld van ruim € 500.000 en doet net als de stichting een beroep op de gemeente Lansingerland om ook een bijdrage te leveren. Hij vraagt van de gemeente Lansingerland een bijdrage van € 50.000 als bijdrage voor de aanleg van een officiële inline wedstrijd- en trainingsbaan van 200 meter. Dit bedrag, samen met de bijdrage van de bouwers en de gelijkwaardige bijdrage van de verenigingen, leidt tot een bedrag wat ongeveer 20% van de totale bouwkosten uit maakt. Deze 20% is één van de randvoorwaarden van de gemeente Rotterdam om tot de subsidie van ruim een half miljoen te komen. Argumenten welke kunnen bijdragen voor de gemeente Lansingerland voor een bijdrage van de gemeente Lansingerland, die dat ondersteunen en rechtvaardigen, zijn de volgende. Schaatsvereniging Lansingerland is een bloeiende vereniging met ruim 400 leden. De aanleg van een inline skatebaan zal zeker nieuwe leden aantrekken en

de vereniging zal zich transformeren tot een schaats- en inline skatevereniging. Hij verwacht dat een behoorlijk aantal individuele sporters zich bij de vereniging gaat aansluiten, want er wordt een veilige sportomgeving geboden, waar op een voor verkeer niet toegankelijke baan gesport kan worden. Een groot deel van de leden van zowel RWC Ahoy als uiteraard zijn eigen vereniging zijn afkomstig uit Lansingerland. Dus in combinatie met beide verenigingen zijn de meeste leden van die drie verenigingen samen afkomstig uit deze gemeente. De sportieve ambitie van Lansingerland om meer inwoners te laten bewegen en sporten sluit naadloos aan bij het realiseren van deze inline skatebaan. De door de gemeente aan te stellen combinatiefunctionarissen kunnen scholen, pubers, maar ook senioren binden aan de vereniging, waarbij nabij gelegen faciliteiten aangeboden kunnen worden, waar deze sport beoefend kan worden. RWC Ahoy heeft naast de wielersbaan ook een nieuw krachthonk gerealiseerd, waar ook de leden van de schaatsvereniging gebruik van kunnen maken. Deze sportruimte is inmiddels geopend door de houdster van de zilveren erepenning van Lansingerland Chantal Blaak. De aan te leggen inline skatebaan krijgt een regiofunctie, die de gemeente Rotterdam ver zal overstijgen. Er zijn geen plannen om te komen tot een fusie van de deelnemende verenigingen. Het blijft een 100% Lansingerlandse vereniging, die 's zomers graag wil trainen op haar inline skatebaan en uiteraard in de winter schaatsen. Samenwerking met andere verenigingen leidt tot optimaal gebruik van deze sportvoorziening. Er is een grote behoefte aan een inline skatebaan in deze regio. De dichtstbijzijnde baan is nu te vinden in Almere en Purmerend. Zowel de gewestelijke selectie als een aantal talentgroepen hebben toegezegd hun trainingen op deze baan af te willen gaan werken. Er is ook door veel andere schaatsverenigingen in de regio, zelfs vanuit België, belangstelling getoond om op deze baan te komen trainen. De ontwikkelingen gaan er in ieder geval voor zorgen dat de exploitatie van de baan niet tot financiële problemen gaat leiden. Van de luchthaven Rotterdam is inmiddels een toezegging voor een aantal jaar voor het onderhoud van de baan. Daarnaast is er belangstelling van een regionale sportzaak, maar inmiddels ook van meerdere sponsors om de exploitatie te ondersteunen. Via de beleidsmedewerker sport heeft de vereniging vernomen dat de wethouder de raad wil voorstellen om aan het initiatief € 25.000 toe te kennen. Uiteraard is de vereniging hier heel blij mee, maar het legt op de stichting toch een grote druk om de begroting rond te krijgen. De hoogte van het door de wethouder voorgestelde bedrag zou te maken hebben met een beperkte bijdrage, die de vereniging, een bijdrage van € 15.000, aan het project besteedt. De balans van de vereniging laat namelijk wat meer ruimte zien. Echter, het kleinere zusje schaatsvereniging Rotterdam, kan geen hoger bedrag opbrengen. Stel dat de vereniging meer geld zou gaan inleggen dan de vereniging van Rotterdam, dan zou dat leiden tot een ongelijke bijdrage, die tot uiting zou komen in de aandelenstructuur van de stichting, die inmiddels is opgericht. Deze aandelenstructuur, die dan niet 50/50 zou zijn, zou voor de gemeente Rotterdam een aanleiding zijn om de toegezegde subsidie niet toe te kennen. Hij hoopt daarom op een positief advies van deze commissie aan de raad om aan het initiatief een bedrag ter hoogte van € 50.000 toe te kennen, zodat vele inwoners van Lansingerland onder de vlag van de vereniging de inline skatesport kunnen beoefenen. Dank voor uw aandacht.

De heer Lieverse vindt het erg prettig te horen, dat het gelukt is om met de andere verenigingen een goede samenwerking te krijgen. Hij is benieuwd naar de omvang, de capaciteit van de nieuwe baan als hij gaat slagen. Is die voldoende voor alle leden, die daar gebruik van zouden willen maken? Er wordt gezegd, dat ook mensen van verder weg hier naartoe zouden willen komen. De heer Vos legt uit, dat er een voorlopig schema is gemaakt van gebruik van die baan, waarbij er van uitgegaan wordt dat de baan doordeweeks elke avond bezet is en één dag in het weekend voor wedstrijden of andere activiteiten. Het voordeel is tevens het dubbel gebruik van de baan, want als er gebruik wordt gemaakt van de skatebaan kan RWC Ahoy gebruik maken van de wielersbaan.

De heer Hoppenbrouwer bedankt spreker. Inderdaad, de € 25.000 herkent hij, want dat is bij de kadernota besproken. Hij begint met een domme vraag, want hij weet het gewoon niet. Wat is nou eigenlijk een inline skatebaan? Is het overdekt? Of een besloten iets? De heer Vos zou op zijn inline skates hier naar toe zijn gekomen als hij deze vraag van tevoren had gekregen. Het zijn rolschaatsen met drie of vier wielen achter elkaar. Een vorm van schaatsen, die in de zomer wordt beoefend en die als sport wordt beoefend door veel bekende marathonschaatsers. Het muntje valt nu bij de heer Hoppenbrouwer. Hij zat nog in accommodaties te denken. De heer Vos legt uit, dat het de bedoeling is om binnen de baan van RWC Ahoy er een baan komt van 200 meter, waarbij de bochten enigszins hellend lopen, zodat men er niet uitvliegt bij te hard gaan. Dan is het een vrij spectaculaire sport om zo hard mogelijk te gaan. De heer Hoppenbrouwer heeft dat gemerkt. Twee vragen. Zijn eerste indruk is, dat men deze sport juist ongeorganiseerd wil doen. Hij ziet vaak in de Groenzoom en Rottemeren op welk tijdstip dan ook dat mensen die dingen aanschietsen om te gaan. Nu wordt het weer georganiseerd. Is het nu echt een succes als het georganiseerd wordt? Hij denkt dat het juist een sport is om ongeorganiseerd te doen, wat juist ook booming is. Dat staat ook in de sportnota. Op het moment dat het iemand uit komt. De heer Vos bevestigt dat de sport inderdaad booming is. Er is een groep die inderdaad de natuur in trekt en probeert te integreren met voetgangers en fietsers. Aan de andere kant is inline skaten een erkende wedstrijd

sport. Binnen deze regio zijn er twee verschillende competities die worden verreden, veelal in Almere of Purmerend of in het oosten van het land, want daar zijn een heleboel van deze banen. Het is een erkende wedstrijd sport. Dat is ook één van de elementen van deze sport. De verwachting is dat het een behoorlijke groep jeugd zal aantrekken omdat het spectaculair is. Dat zijn degenen, die straks niet meer op het fietspad voor de fiets springen. De heer Hoppenbrouwer hoort inspreker in zijn pleidooi zeggen, dat er een regiofunctie is en dat er een grote behoefte is. Is dat op één of andere manier aan te tonen? Hij is benieuwd of dat zo is. De heer Vos zegt dat dit zeker aan te tonen is. Bij andere verenigingen, zoals in Purmerend, heeft het geleid tot een behoorlijke groei van het aantal leden. De sport is in het oosten van het land, omdat daar zoveel banen liggen als gevolg van regionale en provinciale subsidies, behoorlijk sprekend. Er is grote vraag naar.

Mevrouw Draak heeft één korte vraag. In Pijnacker-Nootdorp is ook een schaatsclub. Zij hebben toch ook een inline skatebaan? Zij gebruiken dat toch ook om te skaten in de zomer? De heer Vos weet dat zij een parcours hebben, die ze gebruiken om te skeeleren of te inline skaten. Dat doet zijn vereniging ook op de wielervedbaan van Ahoy, maar dat is een baan van 800 meter lang. Wat nu aangelegd wordt, is een wedstrijd baan, een officieel erkende wedstrijd baan, waar internationale en nationale wedstrijden hiernaartoe getrokken kunnen worden. Dat competitie-element kan dus ingebracht worden. Deze wedstrijd sport wordt in Pijnacker-Nootdorp niet beoefend en deze vereniging heeft ook interesse getoond om hier te komen.

De heer Hoek vindt het een helder verhaal. Inspreker is al 15 jaar binnen de gemeentegrenzen bezig geweest. Hij heeft het over een locatie, maar hebben financiën ook nog enige rol gespeeld, waarom het binnen Lansingerland uiteindelijk niet is doorgegaan? De heer Vos wil best antwoord geven op deze vraag, daar kan hij een uur over praten. Eerst is zijn college de heer Van Mechelen bezig geweest, voorzitter van de vereniging in Bleiswijk. Men is op diverse locaties geweest. Laatstelijk is gekeken of deze baan in het Annie M.G. Schmidtpark aangelegd kon worden. Dat is door allerlei omstandigheden niet gelukt. De heer Hoek vraagt of financiën wellicht ook een belangrijk component was. Als hij ziet wat Rotterdam erin steekt, dan gaat het om een redelijk bedrag. Nog een vraag. Inspreker stelt dat de vereniging nogal wat zakgeld heeft, maar als dat ingebracht wordt, dan wordt indirect van het Rotterdamse zusje gevraagd om ook dat bedrag in te brengen. Kan het bedrag voor geschoten worden, want de baan gaat uiteindelijk inkomsten genereren. Later kan dat verrekend worden met het Rotterdamse zusje, zodat dat geen argument in de toekomst hoeft te zijn. De heer Vos geeft aan, dat er extra geld op de balans staat. De vereniging heeft heel veel activiteiten en daar moet een onderverdeling gemaakt worden. Dit houdt in dat het geld op dat moment niet gebruikt kan worden om leden te voorzien van helmen, kleding en dat soort dingen. Daar moeten keuzes in gemaakt worden. Het is een optie die wel besproken is, maar dan moet de vereniging als bank fungeren voor andere verenigingen en dat vindt hij een beetje krom. De heer Hoek begrijpt dat de exploitatielasten van € 4.000 per jaar de eerste drie jaar door Rotterdam The Hague airport wordt gedragen. Ziet hij na die drie jaar kans om zelf die exploitatielasten op te brengen. De heer Vos ziet dat absoluut. Op een gegeven moment komen er huurpenningen binnen als andere verenigingen gaan huren. Hij houdt rekening met een aanloopperiode van 1 tot 2 jaar. Dan verwacht hij dat die baan volop in gebruik is. Dan moet die exploitatie zeker goed gaan. Daarnaast is men constant op zoek naar sponsors. Ook vandaag is een sponsor gescoord, die ook een bijdrage wil leveren aan die exploitatie. Dan is er 4 jaar om nog een paar te zoeken en daar heeft hij alle vertrouwen in.

De heer Jonker heeft misschien een domme vraag. Hij gelooft overigens ook in de potentie van de baan en de bezoekersaantallen, want het is een populaire sport. Is het niet mogelijk om het gewoon te lenen? De exploitatie ziet er goed uit, dus het kan ook weer terug verdiend worden. Of is dat geen reëel scenario? De heer Vos denkt dat het dan echt een soort van businesscase wordt, waarbij men ook risico gaat lopen. De vereniging wil er sowieso risicoloos in gaan, daarom is ook die stichting ingebracht. Om als stichting dat soort risico's van een bedrijf te gaan voeren vindt hij niet makkelijk te verdedigen.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 17 juni 2019

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Inventarisatie rondvragen:

De heer Hoppenbrouwer: jeugdhulp.

De heer Lieverse: lachgas.

5. Besprekpunten:

5.a Gebouw Pecto's

De voorzitter geeft aan, dat de reden van agendering is, dat het college bereid is om eventuele vragen te beantwoorden, als die er zijn.

De heer Lieverse is vooral heel tevreden met hetgeen hij in de brief kon lezen. Een aantal punten. Heel blij, dat de ruimte, die beschikbaar is in Bleiswijk, nu beschikbaar gaat komen voor veel andere groepen tegelijkertijd. Het wordt multifunctioneel verhuurd. De CU vindt het belangrijk dat jongeren zo'n soort onderkomen kunnen hebben. Daarbij stuit hij wel een beetje over het punt, dat het gebouw nog steeds gebouw de Pecto's heet, terwijl er voorheen maar één groep in zat, namelijk stichting Pecto's. De CU wil erop aandringen, dat het een andere naam krijgt. Het zou Connect kunnen gaan heten, of Connect Bleiswijk of nog wat anders, maar in ieder geval niet hetzelfde. Veel mensen denken, omdat het gebouw zo heet, dat het daarom verboden is om ook een vraag te doen om het te gaan gebruiken. Een ander punt in de brief betreft de kosten die waarschijnlijk gemoeid zijn met het verbouwen. Het is maar een schatting, een ruwe schatting, maar € 100.000 klinkt de CU wel heel erg royaal in de oren. De CU zou het een groot goed vinden als gepoogd wordt om het voor de helft te doen.

Mevrouw De Geus zegt: Pecto's, een nieuwe toekomst. Voor het pand Pecto's waren twee opties, verkoop of gebruik en verhuur door de gemeente als multifunctioneel pand. Gelukkig is voor de laatste optie gekozen, want in een tijd waarin de gemeente spreekt over een cultuurhuis in Berkel met ruimte voor 12 tot 18 jarigen en het inrichten van diverse chillplekken met wifi voor dezelfde leeftijdscategorie is het ondenkbaar dat een mooi pand als dat van Pecto's verkocht zou worden aan derden. Ook de openbare ruimte ernaast inrichten als chillplek met wifi is een heel goed idee. Regelmatig ziet ze daar jeugd spelen, basketballen, skaten enzovoorts. Ze loopt er regelmatig met haar hond. Het is tijd dat er iets gaat gebeuren, want het is de laatste tijd een stuk stiller dan een jaar of twee, drie geleden. Stichting Pecto's wordt in de gelegenheid gesteld het pand op de voor de stichting gewenste tijdstippen te huren. Ze wil graag van de wethouder weten of de tijden die de stichting kan huren door henzelf ingevuld kan worden of dat zij kunnen kiezen uit vaste tijdsblokken. Stichting Pecto's kan subsidie aanvragen onder bepaalde voorwaarden. Ook gaat jeugd- en jongerenwerk zich ermee bezig houden om te huren en Sportfondsen is er ook mee bezig. Ze heeft nog een vraag over de verbouwing, die ongeveer een ton gaat kosten. Wordt in dat bedrag ook de verduurzaming van het pand mee genomen? Het lijkt een uitstekende gelegenheid om dat direct mee te nemen. Dus de vragen aan de wethouder: het verduurzamen, de tijdsblokken en nog een vraag over de bar die wordt afgebroken. Is er dan geen horeca gelegenheid meer? Als die er wel is: is dat alcoholvrij? Kan het pand ook door particulieren gehuurd worden voor bijvoorbeeld een verjaardagsfeest van een jongere? Iets minder positief: als de jeugd daar 's avonds of 's nachts tot 01.00 uur is, wordt er dan ook gelet op de overlast, die ze eventueel kunnen veroorzaken in de woonwijk? Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer wil het kort houden. De overall conclusie is namelijk: het gebouw wordt niet verkocht, dus slingers aan de muur. En het blijft behouden voor de jeugd van Bleiswijk. Het is een zeer lange weg geweest en het is uiteindelijk gelukt om de partijen weer te laten samenwerken. Dan heeft hij het vooral over de stichting Pecto's en de jeugd- en jongerenwerker. Recentelijk is een overleg geweest met de jeugd- en jongerenwerker. Zeker op basis van dat gesprek geeft het hem zeer goede hoop dat het echt een succes gaat worden. Twee vragen. Eén in het verlengde van mevrouw De Geus. Bij de oude situatie was er veel gedoe over de huurberekening als het om de tijden gaat. Het was tot 01.00 uur open en dan moesten ze extra subsidie betalen omdat de blokken heel vast zaten tot 11.00 uur. Hij hoopt dat dat opgelost gaat worden als dat in het nieuwe construct ook aan de orde is. Wat hij verrassend vond, is dat in de discussie van Pecto's de discussie is geweest m.b.t. de vraag of een jeugdsoos of een jeugdsociëteit nog van deze tijd is. Hij is er rete-enthousiast over, geen 'ja, maar' maar hij wil wel graag de ambities en de beoogd meetbare maatschappelijke effecten van het college vernemen. Wat is nu de uiteindelijke doelstelling wat aan Pecto's en de jeugd- en jongerenwerker mee gegeven wordt. Dat zou hij graag van de wethouder willen ontvangen.

Mevrouw Verhoef merkt op, dat de afgelopen jaren door bezuinigingen een aantal maatschappelijke vastgoedpanden in de verkoop werd gedaan. Of het dreigde dat ze in de verkoop zouden moeten. Daar heeft de PvdA en andere fracties zich zorgen over gemaakt, over het weg gaan uit het bezit van die sociaal culturele accommodaties, want ze hebben een belangrijke sociale en verbindende functie voor de inwoners in de kernen. De PvdA is heel blij, dat het pand van Pecto's behouden kan blijven. Ook blij met de nieuwe of extra invulling, die er wordt gedaan. Chillplekken eventueel in combinatie met sport en mogelijkheden voor andere partijen om het pand te huren. De PvdA is daar bijzonder gelukkig mee. De PvdA is ook blij dat de Smitshoek in gebruik blijft. Al met al zeer positief. Ze ziet dat er protest vanuit de samenleving, de gebruikers van die panden, is geweest, maar ook vanuit de politiek. Dat heeft geholpen

en daar is de PvdA blij mee. Inhoudelijk is er al een aantal vragen gesteld. Met name GL had een paar belangrijke punten, zij heeft daar op dit moment niets aan toe te voegen.

De heer Hoek had eigenlijk dezelfde opmerking als de heer Lieverse en dat gaat inderdaad om de naam Pecto's. Om de verwarring te voorkomen, want het wordt wel een zelfstandig iets, wat los staat van de stichting zoals die er nu is. Het is echt een aanbeveling om de naam van het pand te wijzigen. Verder heeft hij heel veel vertrouwen in het jeugd- en jongerenwerk Lansingerland en het programma wat zij gaan bieden. Inderdaad, ook de verbouwing van een ton. Wat kan men allemaal wel niet verbouwen voor een ton? Er wordt gesteld dat de bar wordt weggehaald. Hij vindt het een giga-bedrag, waar het gaat om een verbouwing. Daar zou hij graag wat toelichting op willen hebben.

Mevrouw Bouman merkt op, dat het de nodige jaren heeft geduurd, voordat eindelijk de kogel door de kerk is. Ze is er alleen maar erg blij mee, dat het uiteindelijk in de gesprekken met het bestuur van de stichting Pecto's en het gemeentelijk apparaat en de wethouders tot een oplossing gekomen is. Dat is alleen maar heel prettig om te constateren. Ze leest dat stichting Pecto's en jeugd- en jongerenwerk nauw betrokken zijn bij de verdere voortgang. De naam Pecto's is genoemd. Ze denkt dat het goed zou zijn als er een andere naam aan het pand aan de Götzenhainsingel toegevoegd zou worden. Er zijn al vragen gesteld over de kosten. Een ton. Het verwijderen van de bar. Er zullen de nodige wijzigingen aan het pand aangebracht moeten worden, want een ton is wel heel erg veel om een hamer in een bar te slaan. Ze verwacht dat er andere maatregelen getroffen gaan worden. Misschien kan de wethouder een tipje van de sluier opheffen door te vertellen wat de raming zou zijn van een aantal activiteiten, die daar gaan plaats vinden om het gebouw multifunctioneel te gaan maken. Het is wel heel prettig dat het niet alleen voor jeugd- en jongerenwerk is. Omdat het beheer bij Sportfondsen is, hoopt ze dat door Sportfondsen de nodige huurder binnen gaan komen, zodat het pand de nodige rentabiliteit gaat opleveren. Het CDA is erg blij dat het voor de jeugd behouden blijft en is benieuwd of Sportfondsen erin slaagt om meerdere huurders te gaan krijgen. Hopelijk hoort de raad dat nog wel een keer, ze is er hoopvol op. Ja, die € 100.000, misschien kan een tipje van de sluier opgelicht worden. Dank u.

Mevrouw Draak merkt op, dat het meeste er eigenlijk al over gezegd is. De VVD is heel blij met dit voorstel. Ook heel blij dat de stichting Pecto's de toekomst kan zien in dit plan. Uiteindelijk is het toch een begrip in Bleiswijk, het zou heel jammer zijn als ze er tussenuit waren gestapt. Gelukkig is het gelukt om dat nu met Sportfondsen anders te doen. De vragen van mevrouw De Geus had zij ook, dus die hoeft ze niet te herhalen. De naamgeving, ja, ze kan zich de argumenten wel voorstellen om het te veranderen. Aan de andere kant is Pecto's ook een begrip in Bleiswijk. Waarom niet juist de naam behouden en aandacht geven aan het mogelijk multifunctionele gebruik? Van de wethouder zou ze willen horen wat hierover is afgesproken of wat haar ideeën daar over zijn. Voor wat de verbouwingskosten betreft, begrijpt ze heel goed dat andere partijen vragen waar dat dan allemaal aan besteed wordt. Aan de andere kant denkt ze dat € 100.000 snel op kan zijn, afhankelijk van wat men wil doen. Het gaat meer om de afstemming tussen wat er gedaan moet worden en wat dat dan kost. Dan kan met elkaar afgestemd worden of dat belangrijk is ja of nee, dan dat het puur en alleen over het bedrag van een ton gaat. Daarover wil ze iets meer horen van de wethouder. Dank u wel.

De heer Jonker houdt het kort omdat veel al gezegd is. Hij zal niet alles gaan herhalen, maar ook hij wil zijn waardering uitspreken voor alle betrokken bij de gemeente, Pecto's en andere instanties die na intensief overleg tot een oplossing zijn gekomen, welke tot dit resultaat hebben geleid. D66 kan de geformuleerde richting volledig steunen. Blij dat die oplossing gevonden is. Tegelijkertijd is het belangrijk om te weten hoe die financiële uitwerking eruit ziet, dan wel wanneer de raad die details verneemt. Het mag ook een procesafpraak zijn. De terugverdientijd is ook al genoemd. Er staat vermeld dat de investering terug verdiend zou worden. Het kan ook zijn dat dat niet zo is, maar dan wil hij dat ook graag weten. Als het wel zo is, wil D66 weten op welke termijn dat dan is naar verwachting. Dank u.

Wethouder Van Tatenhove verduidelijkt eerst dat zij samen optrekt met haar collega Fortuyn, omdat hij over het maatschappelijk vastgoed gaat. Zij gaat juist over alles waar de jeugd lol in heeft, dus het gebruik van een eventueel pand. Ze zal vanavond de beantwoording van de vragen voor haar rekening nemen. Het heeft inderdaad een lange ademtijd gehad, het voorstel wat er nu ligt. Er zijn ook veel gesprekken gevoerd. In eerste instantie met de stichting Pecto's. Sinds een aantal maanden met stichting Pecto's en o.a. jeugd- en jongerenwerk. Dat was overigens op verzoek van de raad. Wat kan nu in Bleiswijk gedaan worden voor jongeren? Welke ruimte is er dan nodig? Daaruit kwam de conclusie dat er heel veel gedaan kan worden voor jongeren in Bleiswijk en daar wil jeugd- en jongerenwerk graag een rol in spelen. Dat zou prima kunnen in wat nu gebouw Pecto's heet, omdat het op een ideale plek ligt en omdat het ook een mooie ruimte voor jongeren is. Maar de ruimte, zoals die nu is ingericht, heeft wel wat beperkingen. Dat gaven zij aan, maar ook andere gebruikers. Dat is bijvoorbeeld de bar, want die is wel heel prominent aanwezig in de ruimte. Als men het als multifunctioneel gebruiken, dan is die bar een

sta-in-de-weg. Een ander kenmerk van het pand is, dat het er heel erg donker is. Ze neemt aan, dat iedereen er weleens geweest is. Er zit maar één raampje en dat is voor de vergaderruimte. Als er een multifunctioneel pand is wat ook door anderen gebruikt wordt, dan moet er echt wel wat meer daglicht in. Ja, er zijn ook wensen om het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen, dus als er dan toch verbouwd gaat worden, dan komen er ook duurzaamheidsmaatregelen. Die grove schatting, die in de brief genoemd wordt, van een ton is inderdaad een schatting. Er is nog geen berekening tot achter de komma. Een architect is nog bezig met de wensen, de eisen van deze tijd en bijkomende kosten. Als de bar eruit gesloopt wordt, moet er dan ook iets met de vloer gedaan worden? Dan komt dat er ook weer bij. Dat wordt nog in beeld gebracht. Ze stelt voor, dat men die gewoon in het achterhoofd houdt voor het moment dat er meer zicht op is, dan zal de raad daar over geïnformeerd worden. Dan de naam van het pand. Ook daarover is gesproken. Wethouder Fortuyn en zij waren daar overigens ook bij. Hier is over gesproken met het bestuur van de stichting Pecto's en de mensen van jeugd- en jongerenwerk. Samen is geconcludeerd dat er een stichting Pecto's is en dat er een gebouw is, wat multifunctioneel is, wat gebruikt kan worden door en voor jongeren in Bleiswijk. Het gebouw verdient met een nieuwe start ook een nieuwe naam. Daar was men unaniem in. Er komt een andere naam voor het gebouw aan de Götzenhainsingel. Mocht de raad het een werknaam willen geven, kan dat ook. Daar is men goed in. De CU noemde al Connect. Dan gaat ze de vragen langs die door de fracties zijn gesteld. Kan stichting Pecto's zelf bepalen welke dagdelen ze willen huren? Ja, stichting Pecto's kan net zo goed als jeugd- en jongerenwerk of een eventuele andere huurder zeggen: ik wil graag op woensdagmiddag iets doen voor kinderen van die leeftijd. Als er twee zijn voor hetzelfde dagdeel dan moet er een gesprek plaats vinden om te kijken of de één of ander kan uitwijken. Sportfondsen doet beheer en exploitatie, net als van het andere maatschappelijk vastgoed, dus die voert die gesprekken over wie wanneer wil huren en voor welke tijd. Kan het pand worden gehuurd door anderen, bijvoorbeeld voor feestjes. Ja, daar kunnen gewoon aanvragen voor worden ingediend bij Sportfondsen. Het is een plek die bestemd is voor jongeren, dus in principe is het een plek met een bar met alcoholvrije drank, in elk geval door activiteiten die voor de doelgroep bedoeld zijn. Is er aandacht voor overlast na afloop van de activiteiten? De wethouder gaat ervan uit, dat activiteiten voor jongeren zonder alcohol zijn, waarbij ze ook redelijk rustig zijn en misschien zelfs weer op tijd huiswaarts keren. Maar er zijn jongerenwerkers bij, want zij organiseren de activiteiten. Ze gaat ervan uit, dat dat goed gaat. Het is voor jongeren wel belangrijk om het tot hun plek te maken, dat zij het dan ook als hun plek zien en zich ook gedragen zoals men graag wil. Mocht dat niet zo zijn, dan zullen er zeker gesprekken over volgen. Mevrouw Draak wil graag even doorvragen over wat de wethouder zegt. De definitie van een chillplek is toch juist dat jongeren daar heen kunnen gaan wanneer ze zelf willen? Dan heeft men de tijdstippen toch niet in de hand? Wethouder Van Tatenhove zegt dat dat klopt. De chillplekken en Pecto's liggen buiten de bebouwde kom. Als ze in de woonwijk terug keren, moeten ze zich natuurlijk wel gedragen zoals men zich in een woonwijk hoort te gedragen. Eens, een chillplek is om er te kunnen hangen. De chillplek is inmiddels gerealiseerd in de buurt van Pecto's. Wifi komt er nog bij, want dat is er op dit moment nog niet. Dan de huurtijden en de blokken. Daar heeft ze nu niet heel scherp het antwoord op, want daar gaat ze nog mee aan de slag. Daar gaat men weer over in gesprek als de tarieven ter sprake komen, of een andere manier beter aansluit bij de wensen van deze tijd. Dan de vraag: is een jeugdsociëteit nog wel van deze tijd? Dat is hoe een jeugdsociëteit gedefinieerd wordt. Het wordt nu eigenlijk een multifunctioneel gebouw met multifunctionele gebruiksmogelijkheden, maar wel specifiek bestemd voor jongeren. Het zou wel heel waardevol zijn voor Bleiswijk als de jongeren zich daar altijd welkom voelen en de beleving krijgen dat het hun honk is, maar of dat een jeugdsociëteit genoemd moet worden, de wethouder heeft geen idee. Maar het is wel de bedoeling dat het een plek voor de jongeren wordt. De heer Hoppenbrouwer heeft het nog niet helemaal scherp, maar dat had ook met de alcoholdiscussie te maken. Wat is nu de leeftijdsgroep? Wat zijn jongeren? Tot 23 jaar? Tot 18? Waar houdt het op? Wethouder Van Tatenhove kijkt even achterom. Jeugd- en jongerenwerk richt zich tot 18 jaar. Vandaar de discussie over alcohol. Als er activiteiten georganiseerd worden voor jongeren tot 18 jaar, dan hoeft er geen alcoholdiscussie te zijn, want NIX 18 geldt dan. Voor die jongeren is het ook lastig om op een andere plek binnen te komen, omdat veel horeca ze pas binnen laten als ze 18 zijn. De heer Hoppenbrouwer zegt dat dat al verandert. Het is allemaal 21. Wie naar Muller gaat, dan komt met 18 al niet meer binnen. Daar moet nog even goed naar gekeken worden. Het hoeft nu niet uitgewerkt te worden, maar het is wel een punt van aandacht. Wethouder Van Tatenhove heeft het over de chillplekken gehad. Wie betrokken zijn. Jeugd- en jongerenwerk en de stichting Pecto's, vooral het bestuur, maar ook het netwerk vanuit het accent 'pubers in de spotlight' is betrokken en ook de volwassenen die activiteiten doen in het kader van de accenten. Zij zijn ook betrokken, zodat ze mee kunnen denken over wat past bij dit moment en de toekomst in Lansingerland. De verbouwing wordt voorbereid door een architect, dus ook daar zijn kosten aan, die in die ton zitten. Dat is goed, want als een pui vervangen gaat worden door een raam en het is toevallig een dragende muur omdat er alleen maar buitenmuren zijn, dan moet dat niet zomaar gedaan worden. Daar moet wel even goed constructief naar gekeken worden. Of de investering terug verdiend kan worden, vraagt D66. Die vraag plakt ze aan de toezegging dat er nog een overzicht van wat er nu

precies gedaan gaat worden, hoe het eruit komt te zien en welk financieel plaatje daar t.z.t. bij hoort. Hiermee heeft ze de vragen gehad.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer zit met twee dingen te worstelen. Het gaat over het geld. Dat is wel jammer. Er is een ton, daar wordt de architect van betaald. Hij komt met plannen. Daar komt een verbouwingsplaatje uit wat misschien wel weer verrassend hoog is. Een cultuurhuisgevoel bekruipt hem nu. Is er in de kadernota 2020 nu wel voldoende geld opgenomen? Want ondanks dat mensen een ton te veel vonden, vreest hij toch dat het wat hoger gaat worden, gezien de omschrijving die de wethouder gaf als het gaat om lichtval en verduurzamen. Het tweede is meer een suggestie. Hij zou willen voorstellen om de jongerenparticipatie weer eens hoog in het vaandel te zetten en om hen de ruimte te geven om een nieuwe naam voor Pecto's aan te dragen. Daar zou hij een groot voorstander van zijn, dat niet de raad dat weer gaat bepalen. Dat was het.

De heer Hoppenbrouwer haalt mevrouw Draak de woorden uit de mond. Ze heeft juist het idee dat een ton niets is met de wensen die ze hoort. De VVD wordt niet zenuwachtig van dat bedrag. Het kan € 10.000 meer of minder zijn en daar kan dan nog over gesproken worden. Maar als het twee of drie keer over de kop gaat, wat de heer Hoppenbrouwer suggereert, dan is dat natuurlijk weer niet de bedoeling. Ze wil van de wethouder weten waar de schatting van een ton vandaan komt, want men doet niet zomaar wat. Daar wil ze iets meer antwoord op hebben. Dank u wel.

De heer Hoek heeft nog een aanvullende vraag. Jeugd- en jongerenwerk krijgt meer activiteiten, dus uitbreiding van activiteiten brengt ook extra kosten met zich mee. Is daar al een idee over? Ook Sportfondsen gaat zich er nu in mengen en daar zijn ook kosten aan verbonden. Is dat al helder en inzichtelijk voor de toekomst? Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat Sportfondsen nu al het beheer doet van het pand. In de praktijk liepen ze er tegen aan en dat is de reden dat de discussie is begonnen. Dus daar verandert niet zoveel in. Voor jeugd- en jongerenwerk is dankzij die accenten al steeds een bedrag voor iets wat moet gebeuren in Bleiswijk. Ook daar moeten activiteiten worden opgezet voor jongeren van Bleiswijk. Dus dat zit al in de plannen en de begroting. Of die ton voldoende is. Het is nu een grove schatting, dat een verbouwing gedaan kan worden voor een ton. Ze geeft het over aan haar collega, want ze is niet van het vastgoed en dus ook niet van de verbouwing. Er is wel een architect nodig om te kijken hoe dit gedaan moet worden als er bouwkundige aanpassingen nodig zijn. Er kan niet zomaar een aannemer gebeld worden, die een duw tegen de bar geeft en een duw tegen de gevel om er een raam in te zetten. Dat hoeft het niet perse duurder te maken, want die architect besteedt er een paar uren aan, met alle respect, en hij zet het op een tekening. Dan wordt er verbouwd. De kosten zitten vooral in het aanpassen en de duurzaamheidsmaatregelen. Ze vraagt aan haar collega of hij komt met het plaatje om de raad bij te praten m.b.t. de verbouwing gaat doen. Voorlopig gaat het college uit van die grove schatting van een ton. De suggestie om de jongeren de naam te laten geven, vindt ze een hele goede, dus die legt ze bij de jongeren neer. Dat lijkt haar heel mooi, dat ze het zelf doen.

5.b EXPO Lansingerland - Kunst en erfgoed in de openbare ruimte en Museum Lansingerland

De voorzitter legt uit, dat dit op de agenda is gezet, zodat er gesproken kan worden over de inhoud en het voorgestelde proces.

De heer Pat El merkt op, dat vandaag het voorstel wordt besproken tot de EXPO, als onderdeel van de cultuurnota en het totale aanbod van kunst in Lansingerland. Hij dacht als lezer van het rapport voorstellen te krijgen hoe om te gaan met kunst en erfgoed in de openbare ruimte en of men daar wel of niet een verhaal in wil hebben, wat recht doet aan de geschiedenis van Lansingerland. En om dit te koppelen aan initiatieven waar inwoners bij worden betrokken. Dat laatste is zeker iets wat de VVD ondersteunt. Daar heeft hij vandaag een heel mooi voorbeeld van kunnen zien hier in het gemeentehuis. Het rapport stemt hem helaas wat minder positief. Het is weliswaar een kleurrijk rapport met veel voorstellen, maar het laat hem als lezer met meer vragen dan antwoorden achter. Het rapport, of de folder of het document, bespreekt kunst en erfgoed in de openbare ruimte en verbreedt zich tot vele onderwerpen. Hij ziet termen voorbij komen als citymarketing, placemaking, oftewel naamsbekendheid Lansingerland, identiteit van Lansingerland. Hij ziet voorbeelden voorbij komen als het foodtruckfestival, muziekuivoeringen. Op zich allemaal waardevolle punten, maar daar is toch de cultuurvisie en de cultuurnota voor? Of gaat dit uiteindelijk de nieuwe cultuurvisie worden? Het werd hem als lezer niet duidelijk. Ook niet bijvoorbeeld de relatie met het cultuurhuis. Er is een hele discussie geweest hoe dat past in de cultuurbehoefte van Lansingerland. Zijn de doelstellingen, die genoemd worden in het document, niet veel te breed gedefinieerd? Zijn daardoor ook niet de verwachtingen veel te hoog? Hij

hoort graag de antwoorden van de wethouder. De heer Markus snapt veel opmerkingen. Het is een bespreekpunt, hoe kijkt de VVD hier tegen aan. Wat zijn de ideeën van de VVD hierover? Dat kan de wethouder dan wellicht mee nemen in de verdere uitwerking. De heer Pat El merkt op, dat het echt over de buitenruimte gaat. Hij kan het zich voorstellen als de cultuurvisie een idee geeft m.b.t. welke bijdrage cultuur geeft aan Lansingerland. En dat dit stuk zich echt beperkt tot de openbare kunstwerken buiten en hoe die passen in het verhaal van Lansingerland.

De heer Bergwerff zegt dat het CDA enthousiast is over de visie voor kunst en erfgoed. Het CDA wil daarvoor een compliment uitbrengen. Kunst en erfgoed is ontzettend belangrijk, ook in Lansingerland. Lansingerland heeft inwoners die hier al vele generaties wonen. Daartegen staat de inwoner vaak afkomstig uit Rotterdam, die hier nog niet zo lang woont. Door kunst te realiseren en erfgoed te belichten zal de cohesie binnen de gemeente groeien, wat natuurlijk een positieve ontwikkeling is. Het CDA kan zich vinden in het betoog van de VVD, want het is inderdaad een brede visie. Het gaat hier over, het gaat daar over, cultuurhuis. Het CDA had het liever iets concreter gezien, waardoor een oordeel vormen ook makkelijker is. Hij las e.e.a. over de kunstmeester. Deze persoon zal o.a. per project de budgetten aanvullen door met externe financiers, sponsors en fondsen in gesprek te gaan. Weet de wethouder hoeveel fte zo'n kunstmeester zal invullen? Dit even voor de beeldvorming m.b.t. de vraag hoe belangrijk deze kunstmeester is in de schakel binnen het project. In de visie van EXPO Lansingerland wordt kenbaar gemaakt voorstander te zijn van een percentageregeling voor de langere termijn. Hij kent zo'n percentageregeling voor beeldende kunst als een regeling die inhoudt dat bij nieuwbouw, verbouw of koop van overheidsgebouwen door of in opdracht van de overheid kunst zal worde toegepast. De regeling wordt normaliter toegepast indien de totale bouwkosten groter zijn dan een afgesproken bedrag. Moet dan zo'n bedrag afgesproken worden in de raad? Of hoe gaat dat verder in zijn werk? Kan de wethouder aangeven of zijn definitie van een percentageregeling wel klopt? Ziet de wethouder toekomst in deze regeling? Dank u.

De heer Barendregt merkt op, dat contemplatie, dat wil zeggen: het op een rustige wijze kunnen beschouwen van dingen, een schaars goed is geworden in de gedigitaliseerde samenleving. Nu ligt er vanavond een bespreekstuk voor rondom onder meer kunst in de openbare ruimte. Een heel wezenlijk aspect van kunst is dat het zorg kan dragen voor het versterken van het reflectieve vermogen van de mens. Dit beleeft hij zelf bijna dagelijks. Zo loopt hij tijdens zijn pauze regelmatig door een winkelgebied en bij een bakker ziet hij letterlijk de geschiedenis op de achtergrond van de winkel, op een levensgrote afbeelding op de wand wordt duidelijk gemaakt hoe het bakkersvak er ooit uit zag. Nu bezoekt hij dat winkelgebied niet perse om een moment van reflectie te hebben. Hij komt de kunst min of meer per toeval tegen. Ook in het visiestuk EXPO Lansingerland komt terug dat kunst zich niet laat vangen door vier museummuren. Om de tekst van de begeleidende brief te parafraseren: wij verkennen nadrukkelijk de mogelijkheden om het idee van een traditioneel museum los te laten. WIJ staat van harte achter het idee om te experimenteren met mobiele of mobielere kunst. Dit vanuit de gedachte dat kunst iets alomvattend is en ook moet kunnen aansluiten op de actuele vraag. De holistische benadering die in het stuk doorklinkt ziet hij dus als positief. Verder waardeert WIJ dat de visie beknopt is weer gegeven en makkelijk te lezen is. Bij een enkel superlatief haakt hij wel af. Hij citeert: de bevolkingssamenstelling wordt super divers en Lansingerland moet voor iedereen een prettige plek zijn om te wonen en werken. Natuurlijk moet iedereen zich hier in Lansingerland thuis kunnen voelen. Dat staat buiten kijf. Maar dat is iets anders dan het als identiteitskenmerk aan te nemen. Dat vindt hij toch wel even een gradueel verschil. Hij heeft ook moeite met het overdreven maakbaarheids geloof, wat er doorklinkt in het stuk. Het staat weliswaar tussen aanhalingstekens dat 'stad maken'. Het kan hem weinig bekoren. Waarom moet hier een stad gemaakt worden als de tweede stad van Nederland de buurgemeente is? Dat begrijpt hij niet. Laat men vooral het verhaal vertellen van deze buurtschappen en kernen. Parallel daaraan kan de gemeenschappelijkheid tussen oude en nieuwe bewoners versterkt worden met nieuwe tradities. Kortom. WIJ wil onderscheidende kunst en erfgoed in de openbare ruimte. Kunst die helpt om de verhalen van vroeger, het hier en nu in perspectief te plaatsen. En kunst die het dorpse karakter van Lansingerland reflecteert. Kunst, die qua vorm aansluit op de vraag anno nu. Dank u wel.

De heer Jonker gaat hier niet overheen, maar hij probeert zijn bijdrage te leveren. D66 heeft kennis genomen van de stukken en dit gaf best aanleiding tot discussie. Van veel onderwerpen is een discussie over wat men ervan vindt niet zo moeilijk, maar bij kunst is het zo dat iedereen een andere mening heeft. Met andere woorden: verschillende aspecten werden door verschillende mensen verschillend beoordeeld. Toch probeert hij een aantal lijnen eruit te halen, die in algemene zin leefden. De nadruk op citymarketing. Dat snapt hij heel goed vanuit heel veel perspectieven, maar het sprak D66 niet zo heel erg aan. Het ligt een beetje in het verlengde van wat al eerder is gezegd. Er is niet zozeer sprake van de stad Lansingerland die men moet maken, maar er is sprake van drie kernen met een eigen identiteit, die tezamen in Lansingerland zijn. Dat zou beter aansluiten bij de beleving. Het is de vraag of

Lansingerland überhaupt één identiteit heeft. Tegelijkertijd sprak een aanpak die genoemd werd m.b.t. linten en stroken D66 juist weer wel heel erg aan. De aanpak die wordt genoemd t.a.v. de pilots: D66 vindt het altijd een goed idee om met pilots te experimenteren, ervaringen opdoen en eventueel dingen bij te stellen. Hij hoopt dat met die pilots deze visie wat verder geconcretiseerd kan worden. Hij weet niet wat de doelgroep is, maar het was af en toe wel voor de doelgroep geschreven. Het was nogal kunstig en cultureel geformuleerd. Hij noemt een zin als: een stimuleringsruimte en dan tussen haakjes 'fysiek, mentaal en financieel'. Hij zat te denken: een stimuleringsruimte mentaal? Daar moest hij lang over nadenken om de betekenis daarvan helemaal te doorgronden. Dat is misschien wat zojuist genoemd werd, dat het de hersenen moet prikkelen, maar hij zou het graag iets toegankelijker willen hebben, iets concreter op sommige onderdelen in de verdere uitwerking, zodat het wat meer tastbaar wordt, ook voor de inwoners. Dat is een vraag vanuit zijn fractie. De jongeren. Het moet met name aansluiten bij de inwoners en aangezien de gemeente relatief jong is, wil hij dat zij goed betrokken zijn bij de verdere detaillering en uitwerking van het begin wat nu gemaakt is. Daar wil hij het even bij laten.

De heer Markus merkt op, dat er al veel gezegd is. Het eerste wat bij hem op kwam, toen hij het document las, was: doe maar gewoon normaal, houd het maar lekker dorps. Dat is ook wat zijn overbuurman op een veel culturelere manier overbracht, maar daar komt hij niet overheen. Er is al heel veel in de gemeente wat prachtig is en kunstig is. Ooit heeft de CU een fietstocht gehouden langs de kunstobjecten in deze gemeente. Hij kan vertellen: gelukkig was het gras net gemaaid, dus er kwamen kunstwerken tevoorschijn, waarvan hij de bijnaam niet zal noemen. Er is al ontzettend veel. Daar moet men eerst maar eens heel trots op zijn en die aan het publiek laten zien, die aan elkaar verbinden en prachtige routes langs organiseren. Datzelfde geldt voor het culturele erfgoed. Hij heeft al heel wat fietstochten gemaakt en uitleg gekregen. Er is inderdaad hier een prachtige historie, maar dat kan nog beter voor het voetlicht gebracht worden. Dat herkent hij best in deze visie, maar men moet eerst maar het bestaande beter vermarkten, maar dat klinkt zo negatief, daar moet men gewoon maar eens mee aan de slag. Daar heeft men best wel een beeld van. De kunstenaars in de gemeente en de verschillende historische verenigingen kunnen daar zeker bij helpen. Dat is het beeld van de CU als het gaat om cultureel erfgoed en kunst in de openbare ruimte. Hetgeen er is moet beter laten zien worden en dat op een mooie manier aan elkaar knopen. Allerlei woorden als citymarketing en placemaking worden gebruikt, het zij zo. Dan over de middelen, want er mogen kaders mee gegeven worden richting de verdere uitwerking. De kunstmeester. Ja, bij veel nota's ziet hij kwartiermakers, coördinatoren en noem maar op langs komen. Hoeveel van dat soort mensen met de gemeente allemaal hebben? Kan het niet gewoon één poppetje zijn, die dat allemaal gaat invullen? Het is uiteindelijk zonde als het geld naar personen gaat, want het moet uiteindelijk buiten geregeld worden en er moeten mooie routes komen. Die percentageregeling voor beeldende kunst, daar zit de CU nog niet echt op te wachten. Er is al heel veel en dat moet eerst maar even aan iedereen gezien laten worden. Dan hoort men vanzelf wel of er nog meer behoefte is. Om dat in een soort communicatiecampagne aan iedereen duidelijk te maken en dat dat aan elkaar verbonden wordt, dat lijkt de CU heel logisch. Of hier nou een bus voor nodig is, dat weet hij ook niet. De trekschuit is net wat te laat, maar er kan best gebruik gemaakt worden van de middelen die er zijn. Dus de uitgangspunten: prima om hetgeen er is te verbinden en om dat beter aan iedereen te laten zien, maar laat men het lekker dorps houden en trots zijn op wat er is, aan elkaar knopen wat er is. Wat de CU betreft: een percentageregeling voorlopig nog niet. Dank u wel.

De heer Erwich is eigenlijk wel blij met deze hele brede visie. Hij heeft het wel een paar keer moeten lezen om het te kunnen begrijpen, maar er staat duidelijk in het stuk dat de opdracht was: ontwikkel een concreet plan en een visie voor kunst en erfgoed. Die heeft hij eigenlijk compleet gemist. De visie en het plan lijken nog erg vrijblijvend en weinig concreet. Dat heeft natuurlijk ook zijn voordelen, want nu kan het zelf ingevuld worden. Hij moet dan wel even omdenken, maar dat gaat best wel lukken. L3B gaat voor Lansingerland kunst- en cultuurgemeente van Nederland. Waarom niet? Daarbij moet men de kunst zo breed mogelijk zien. Wat ziet men voor zich bij beeldende kunst? Is het een Manneke Pis? Stadsmarketing. Het is wel iemand die Brussel aardig bekend heeft gemaakt. Of is het toch veel breder? Hij zou het jammer vinden als het ook nog gaat om een paar roestige spijkers, waar men echt op het bordje moet gaan zitten lezen wat het nou toch inhoudt. Ook al zou men daar geestelijk mee verruimd worden, meneer Barendregt, maar zelf heeft hij daar toch wat moeite mee. Over de kunstwerken, over de HSL, ja, daar moet hij van zeggen dat dat helaas niet mogelijk is. Maar het beschilderen van die pilaren, dat zit bij hem wel raak. Ja, waarom zou men daar niet iets prachtigs van maken, voor als men Lansingerland in rijdt? Daar ziet hij wel wat kansen. Voor kunst in de openbare ruimte heeft Lansingerland eigenlijk een prioriteit laag. Hij vraagt zich af wat het onderzoek, m.b.t. de vraag of de omliggende gemeenten een mogelijkheid voor kunstuitlen hadden, speciaal voor de buitenruimten, opgeleverd? Hij heeft er niets meer over gehoord. In zijn beleving zijn er zeker depots te vinden met kunstvoorwerpen uit de oude BKR-regeling, waaruit best wel dingen gekozen kunnen worden om buiten neer te zetten. De kunstmakers. Hoe kan en wil men ze bij de EXPO betrekken? Hij vraagt zich af hoe dat gaat worden. Is het een verhaal dat alle kunstenaars hier in het Lansingerlandje erbij betrokken worden?

Of gaan ambtenaren wat artistieker doen? Het rapport had op een aantal punten best wat concreter gekund. Er wordt gesproken over verhalen die overal liggen en verteld worden. Dan denkt hij toch een beetje aan een vroegere bibliotheek met een boekje of een dorpskrant of een dorpsverteller. Hij zou wel graag willen weten hoe die verhalen nou verteld gaan worden. Wat wordt hier nou concreet bedoeld in relatie tot de opdrachtthema's kunst en erfgoed in de openbare ruimte? Wat hij wel heel erg mist, is: Lansingerland groeit in 2030 tot wellicht 75.000 inwoners. Het zou toch mooi zijn als Lansingerland zich op de kaart zou zetten door een benodigde ambitie van het kunst- en cultuureiland De Watergang? De ontwikkeling naar een plek waar meerdere scheppende kunstenaars in een inspirerende omgeving hun werk kunnen doen. Liefst op de vingers gekeken door iedereen die dat maar graag wil, want dat is juist de bedoeling daarvan. Maar ook het maakproces zichtbaar maken. Het samen brengen van scheppende kunst en het publiek. Hij mist dat stukje geheel in deze visie. Het cultuureiland als kunstenaarscollectief zou hij eigenlijk in deze professionele opdracht mee willen nemen, want het komt er heel erg bekaaid van af. Lansingerland als EXPO terrein. Ja, de onderzoekers zien Lansingerland als een groot EXPO terrein, waar op diverse plekken van alles kan gebeuren. Maar dat model vindt hij eigenlijk wel een beetje passen op elke gemeente van een beetje formaat. Waar hij veel nieuwsgieriger naar is, is de uitwerking van dat plan. Het is een leuk plan, maar laat merken wat de bedoeling daarvan is. Een belangrijk punt daarbij is het betrekken van de inwoners bij de inrichting van het hele plan. Neem de trekschuit. De voorzitter moet hem toch vragen om af te ronden. De heer Erwich maakt het af. Dat initiatief van de trekschuit zou hij erbij willen betrekken. Dat geeft een verbinding in het dorp zelf, of in de kern. Vergeet vooral niet de jeugd erbij te betrekken.

Mevrouw Gabin zegt dat nu het economisch beter gaat, het tijd is om de bezuinigingen terug te draaien, die de kunst- en cultuursector zo hard hebben getroffen de afgelopen jaren. Er is behoefte aan een goede basis van kunstwerken, daarom is de investering belangrijk voor de ontwikkeling van de gemeente. GL ziet graag meer kunst in de publieke ruimte. GL is dan ook heel erg enthousiast over de EXPO Lansingerland. Het had inderdaad wel wat concreter mogen zijn, wat heel veel fracties ook al hebben opgemerkt. Sommige fractieleden hadden graag per direct kunst in de buitenruimten willen zien staan. Zij is daarentegen blij dat er eerst onderzoek is verricht naar de behoefte van de gemeente en door middel van pilots goed wordt nagedacht welke kunst nou echt passend is. GL wacht de ervaringen van de pilots af met een definitief voorstel. De heer Pat El heeft een vraag. De heer Markus merkte terecht op, dat er eigenlijk al heel veel kunst in Lansingerland is, maar dat het een kwestie is van beter onder de aandacht brengen. Kan GL zich daar in vinden? Of ziet GL echt een tekort aan kunst in Lansingerland in de buitenruimte? Mevrouw Gabin zegt dat de mening van haar fractie is, dat er een tekort is aan kunst. GL wil graag meer kunst in de gemeente.

Mevrouw Verhoef zegt dat de PvdA al vaak heeft gepleit voor een grotere inzet op kunst in de buitenruimte. Zeker als het gaat om kunst waar een verhaal aan zit, waar mensen een herinnering aan hebben. Een aantal concrete punten kan zij noemen. Bijvoorbeeld dat de PvdA heeft gevraagd of het Berkelse carillon bij 't Vierkantje terug geplaatst kan worden met het klokkenlint erbij. Toen de wachter daar ook nog bij geplaatst werd na lang aandringen, toen was het helemaal feest. In april 2017 heeft de wethouder beloofd om opnieuw te gaan bekijken of het niet afgemaakte kunstproject Gebakken Landschap op Oudeland alsnog kan worden afgemaakt. De stand van zaken weet ze op dit moment eigenlijk niet, dus dat is nog een vraag aan de wethouder. Dat zou bijvoorbeeld ook een mooi stuk kunst zijn met een verhaal in deze EXPO plannen. De PvdA heeft ook eerder geopperd, de heer Erwich had het er ook over, of niet in depots gekeken kan worden, bijvoorbeeld van de gemeente Rotterdam, of er nog monumentale kunst is, die in de parken van Lansingerland neergezet zouden kunnen worden. Het zou aardig zijn als het gaat om kunst, waar ook een verhaal aan zit, bijvoorbeeld een gedeelte historie van Rotterdam en dit gebied. De plannen voor EXPO Lansingerland vindt de PvdA wel vrij breed, maar er zit een aantal originele manieren in om kunst en erfgoed in de buitenruimten aan elkaar te verbinden. Dat spreekt de PvdA aan, want de PvdA hecht eraan dat het erfgoed hier meer bekendheid krijgt. Niet alleen voor de Lansingerlanders zelf, maar ook voor gasten, bezoekers en de nieuwe inwoners uit de grote omliggende steden. Eén van de andere fracties had het daar ook al over. Zo leert een nieuwe Lansingerlander via de kunst en het cultureel erfgoed zijn nieuwe gemeente goed kennen. In het plan wordt een aantal dingen genoemd, zoals de mobiele mini-musea, de infocentra, de pop-up achtige dingen. Dat spreekt de PvdA aan. Het is heel slim om op scholen of binnen cultuurhuizen dat tijdelijk neer te zetten. Maar de PvdA wil er wel voor waken, dat het circus niet te groot wordt opgetuigd, want het is een vrij bescheiden gemeente. Hier past hier niet dat Christo het gemeentehuis komt inpakken. Less is more, denkt ze. Er ligt veel, maar het moet niet al te gek worden. Er is een goed begin gemaakt met die interactieve kaart, die nu beneden staat, waarin iedereen zijn eigen plannen kan aangeven, of om te zeggen waar een plek met een verhaal is. Dat is een heel goed begin. De PvdA wacht de volgende uitwerking af. Wat de PvdA betreft, kan het inderdaad wel een stukje minder, minder opgeklopt, laat ze het zo zeggen. Bedankt.

De voorzitter meldt dat dinsdagavond besloten is om de plastic waterflesjes zijn langste tijd hebben gehad hier. Er zijn nu waterkannen.

Wethouder Van Tatenhove hoort 'maak het niet te groots' en 'klop het niet teveel op' en gebruik woorden die passen bij Lansingerland. Het is goed dat de commissie dat zegt. Ze is blij dat één van de twee heren ook nog op de tribune zit, want dit is het eerste voorstel wat zij hebben opgehaald n.a.v. de startbijeenkomst, die tijdens een beeldvormende avond in oktober 2018 is gehouden en waarmee ze enthousiast aan de slag zijn gegaan om te kijken hoe ze dat zouden doen met kunst en erfgoed in Lansingerland. Wat is Lansingerland eigenlijk? Zij zijn de boer op gegaan, op de fiets en lopend, door alle dorpskernen heen gelopen en zij kwamen tot de conclusie dat iets niet vast gepind moet worden op één plek met vier muren eromheen en een dak erboven en dat heet Museum Lansingerland, of hoe het dan ook genoemd wordt. Eigenlijk moet in beeld gebracht worden wat Lansingerland is, welke verhalen er leven en dan kunst en erfgoed aan elkaar verbinden. Dat is een mooie verbeelding geworden van wat men in de toekomst ook zou kunnen doen, waar nog landmarks neergezet kunnen worden, om een beetje te prikkelen. Dat is goed, want dat is kunstenaars eigen. Dat is ook de rol van kunst in de buitenruimte, om mensen uit te nodigen tot een gesprek over wat dit hier zegt. Dus zij hebben dat neergelegd in het document wat EXPO Lansingerland heet en wat het college aan de commissie heeft voorgelegd. Eigenlijk niet ter bespreking en ter oordeelsvorming in een commissie, maar eigenlijk voor een vervolg beeldvormingsproces van: dit is het beeld wat R. en E. hebben gekregen en hier willen zij mee verder om wel in beeld te brengen wat Lansingerland is en wat de verhalen zijn. Zo moet dit voorstel ook gelezen worden. Niet als een definitief voorstel van wat het gaat worden, want dan is het nog wel vaag en heel breed. Maar meer van: dit hebben wij geconstateerd en we zijn nieuwsgierig naar de verhalen die bij plekken horen, die bij erfgoed horen, die bij kunstobjecten horen, maar ook bij de verhalen die Lansingerland heeft, die wij misschien niet kennen. Dat is de reden dat er nu in de hal een opstelling is met de kaart van heel Lansingerland. Bij de start om 19.30 uur kon men horen, dat men er stickertjes kan plakken bij de hotspots en aangeven wat nog mist. Maar ook: wat is het verhaal bij een plek, die de een wel kent maar waarvan de ander nog nooit heeft gehoord. Ze gaan nog verder met het verhaal voordat het als een voorstel ter bespreking naar de commissie komt. Het is in elk geval om de raad aangehaakt te houden met nog een keer een beeldvorming m.b.t. wat het idee is, anders wordt het hier een warrige discussie. Zelf vond ze wel mooi aan EXPO Lansingerland, dat het de kracht van Lansingerland zit in wat Lansingerland gewoon is. Men noemt het citymarketing. Dat wordt dan nu afgeschaft worden en dan moet wethouder Arends misschien wel een ander programma hebben, want zij heeft het programma citymarketing, maar dat moet dan gebiedspromotie genoemd worden ofzo. Eens, dat het drie dorpen zijn. In die dorpen leven verhalen en in die dorpen is geschiedenis en in die dorpen hebben mensen ideeën. De heer Erwich lijkt 'dorpsmarketing' wel passend. Wethouder Van Tatenhove vindt dat 'marketing' niet klinkt achter 'dorp'. Daar moet over nagedacht worden, hoe dat genoemd gaat worden. Gevraagd wordt of er nou een kunstmeester komt, waar hij in dienst komt en hoeveel fte hij dan heeft. Dat is een idee, net zoals onder de HSL door fietsen een idee is. Ook om de zinnen te prikkelen van wat zou kunnen. Zover is het dus nog niet, want daar is dit document niet voor bedoeld, om te zeggen: gij zult een besluit nemen over een kunstmeester en gij zult bij de HSL aankloppen of niet alleen die pilaren mogen worden geleverd, maar of men er ook onderdoor mag fietsen. Ook een plek als een cultuureiland; ze denkt dat iemand er een hotspot van maakt. Dan fietsen of rijden ze er naartoe en dan gaan ze ongetwijfeld in gesprek om het verhaal op te halen bij het cultuureiland. Wat er verder mee gebeurt, dat is nog in de toekomst. De heer Barendregt hoort de heer Erwich ook iets zeggen over het kunsteiland. Hij heeft het al eerder gevraagd: ligt er al echt een aanvraag voor? Hoe reëel is dat? Dat hele idee. Wethouder Van Tatenhove heeft de vorige keer gezegd, dat zij niet weet dat er een aanvraag ligt. Dat is nog steeds zo. Het college weet dat ze met het idee spelen, de kunstenaars, om er een cultuureiland van te maken. Het is op dit moment geen eigendom van de gemeente Lansingerland, dus de aanvraag om het te kopen moeten ze ook niet bij de gemeente Lansingerland doen. Iedereen die zegt: we moeten trots zijn op wat we hebben. Dat is inderdaad de ene kant van het verhaal van EXPO Lansingerland. Dat is precies de reden, dat die twee heren tot de conclusie kwamen dat er al zoveel is in Lansingerland. Het is juist mooi om dat inzichtelijk te maken en dat te gaan verbinden en te laten zien: dit is Lansingerland. Ja, misschien kan dan gezegd worden dat soortgelijke gemeenten ook kunnen zeggen, bijvoorbeeld: EXPO Smallerland. Die discussie heeft zij net op twitter gehad. Dat zou misschien kunnen, alleen is men er in Lansingerland mee bezig. Dat moet niet weerhouden om na te denken over zo'n aanpak. Dan de vraag of het wat concreter kan. Ja, dat komt dus nog. Ze gaan nu de boer op en die verhalen ophalen. Dan wordt het idee ook concreter en hoe het de definitieve contouren kan krijgen voor Lansingerland en wat aan de raad voorgesteld gaat worden. Horen daar dan aanvullende budgetten bij? Of is het dan vooral een prikker er doorheen rijden en vooral fietsroutes of wandelroutes uitzetten en met een app ophalen welk verhaal er hoort bij dat paaltje met roestige spijkers, nummer 19 of nummer 8, wat hoort daar bij en wat wordt erbij verteld. Ook dat is nog niet uitgedacht, daar moet nog geïnspireerd door de kunstenaars over nagedacht worden. Dit is echt de eerste stap. Dus inwoners, inclusief jeugd, zullen betrokken worden, want de tentoonstelling die nu hier is gaat ook nog reizen. Ook

daar komen nog ideeën bij. De vraag of er iets in het depot zit wat men hier graag wil, hoort vooral ook bij de droom, of er dingen missen, zijn er plekken in Lansingerland waarvan een inwoner uit Bleiswijk of een inwoner uit Bergschenhoek of een inwoner uit Berkel en Rodenrijs zegt dat er wel iets bij zou passen. Dan kan gekeken worden of er samengewerkt kan worden met een museum of een depot om te kijken of er hier nog iets past. De heer Erwich had eigenlijk wel een vraagje aan de wethouder dan. Als er eerst gewacht wordt totdat een inwoner komt met een idee om daar eens te gaan kijken, misschien kan de gemeente dan eerst zelf gaan kijken wat er in zo'n depot ligt. Er zal vast een boek zijn m.b.t. alles wat er staat. Wethouder Van Tatenhove is het met hem eens, dat daar naar gekeken kan worden, maar dan moet men wel weten wat men er mee wil en waarom. Als het hier neergezet wordt, dan landt het in de begroting, omdat er ook onderhoud aan gepleegd moet worden, omdat het schoon gemaakt moet worden. Men moet wel bewust afwegen of er iets wordt toegevoegd aan wat er al is en waar dat dan een plek zou moeten krijgen en waarom op die plek. Het is iets te simpel om te gaan shoppen bij de depots in de buurt als men nog niet weet wat men wil. Dat er geshopt kan worden bij depots in de buurt, dat is een idee. Zoals het ook een idee is om met bewoners kunst te maken, zodat men placemaking krijgt, maar dat is dus ook een verkeerd woord, daar moet ook iets anders voor verzonnen worden. Dan wordt het iets met een verhaal. Dat zijn juist de dingen waar de heren nog mee aan de slag willen, om dat scherper te krijgen wat men wil. Dan denkt ze dat het niet te groots wordt. Dit is in het begin ook gezegd, toen men aan de slag ging met cultuur. Er was ooit een cultuurnota, waarbij heel de wereld naar Lansingerland moest komen om te kijken naar wat men hier zou hebben. Maar dat is eigenlijk niet wat past bij Lansingerland. Daar is de wethouder het wel mee eens. Er zijn de grote steden hier omheen en in Lansingerland is iets nodig wat past bij Lansingerland. Dat dat op een iets andere manier gedaan wordt dan bij anderen, dat is de kracht van wat de twee heren aan het licht hebben gebracht. Zet er een bordje bij: dit is EXPO Lansingerland en er is een heel mooi verhaal. Dat verhaal gaat nu gevuld worden. Dan nog een concrete vraag over de stand van zaken rond Gebakken Land. Die weet zij op dit moment niet. Ze denkt dat het nog steeds is zoals het was. Dat is wel iets waar dat verhaal bij hoort. Ze weet dat er inmiddels een stickertje is geplakt bij de Van Oldenbarneveldhoeve. Dat verhaal van Gebakken Land komt daar bij ook wel terug en anders weet E. nu dat hij daarmee aan de slag moet. Ze hoopt dat ze zo rijp en groen heeft aangegeven waar het verhaal op dit moment in het proces zit. De heer Bergwerff begreep dat de wethouder aan het antwoorden is, maar hij heeft nog niets gehoord over de percentageregeling, waar hij een vraag over gesteld heeft. Wethouder Van Tatenhove denkt dat zijn definitie wel klopt, over een percentageregeling, maar ook daar geldt: of er weer met een percentageregeling gewerkt gaat worden, moet dan in een voorstel landen. Daar gaat de raad dan over beslissen, op welke manier dat gedaan gaat worden, maar daar kan ze nu nog geen zinnig woord over zeggen m.b.t. hoe dat wordt.

Tweede termijn

De heer Pat El heeft geluisterd naar de wethouder, maar zeker ook naar zijn collega's. Hij zou willen voorstellen dat het college bij de uitwerking komt met een plan vanuit wat men hier al heeft, want de heer Markus merkte terecht op, dat er al veel is. Misschien met een tijdshorizon van de komende twee tot drie jaar m.b.t. hoe er een mooi verhaal mee gemaakt kan worden. Eigenlijk op vrij korte termijn optimaal gebruik maken van wat de gemeente al heeft. Hij denkt namelijk dat dat de discussie hier veel eenvoudiger maakt. Dan kan vervolgens gekeken worden naar de midden en lange termijn van: over 5 of 6 jaar willen we dit toevoegen en we denken dat dit verhaal misschien mooi past bij Lansingerland en over 10 of 20 jaar willen we dat er bij hebben. Maar dan wordt het in ieder geval voor de korte termijn concreet. Dan kan er op korte termijn al op een positieve manier gewerkt worden om al gebruik te maken van wat de gemeente al heeft. Hij zou dat graag mee willen geven. Maak een plan, waarbij men het heeft over de korte termijn, uitgaande van wat de gemeente al heeft. Natuurlijk mag er een droomvisie bij zitten m.b.t. hoe het ideale kunst- en cultuurbeeld van Lansingerland is over 10 of 20 jaar, maar dan kunnen er nu concrete stappen genomen worden voor de komende jaren. Dank u wel.

De heer Bergwerff wil ook even benadrukken, dat hij vond dat de CU heel goed verwoordde dat de bestaande kunst ook uitgelicht moet worden. Dat heeft hij in zijn eerdere betoog inderdaad iets te weinig vermeld. Daar staat het CDA ook volledig achter. Verder wacht het CDA de pilot en de uitwerking af. Dank u wel.

De heer Barendregt wil zich hier eigenlijk wel bij aansluiten. Hij was van de week uitgenodigd bij de Gouden Griffel life group. Dat is een organisatie die dingen organiseert rondom kunst en zingeving. Dat is ook vanuit de samenleving zelf. Dat is heel erg interessant. In de Gouden Griffel wonen vooral nieuwe mensen, die veelal van buitenaf komen en zelf is hij heel erg inheems, maar dat gaat toch heel goed samen. De voorzitter vindt dit een hartverwarmende bijdrage. Dank u wel.

De heer Jonker is import. Hij wil de wethouder bedanken voor haar antwoord. D66 kan instemmen met het ontwikkelperspectief, wat geschetst wordt. Dat is wat hij een beetje proeft, het is een eerste stap waarop gereageerd kan worden. Hij vindt het ook een goed idee om nog een beeldvormende avond te doen om het verder met elkaar in te vullen en uit te werken en om ook de elementen die nu genoemd worden wat verder invulling te geven. Dat past misschien beter op zo'n avond, dan een commissie als deze. Hij hoort nu vier keer zeggen dat er gekeken moet worden naar dingen die al bestaan en dingen die er zijn. Dan denkt hij: nou, je zou maar jong zijn en hier in de gemeente wonen. Er moeten ook wel nieuwe dingen komen die prikkelen. Die geest wordt niet geprikkeld door dingen die er al zijn, maar juist door dingen die helemaal nieuw zijn en eruit springen. Een beetje balans tussen oud en nieuw. De heer Pat El maakte de opmerking, dat voor de korte termijn geprobeerd wordt een verhaal te maken van wat de gemeente al heeft. Voor de midden en lange termijn kan gekeken worden naar nieuwe dingen en het grotere verhaal. Ziet D66 dat totaal niet zitten? Kan hij zich vinden in dat voorstel? De heer Jonker werd met name getriggerd inderdaad door zijn bijdrage. Hij noemde een termijn van 5 tot 10 jaar. Toen dacht hij dat hij dus 5 tot 10 jaar moet wachten voor er iets nieuws komt op het gebied van kunst. Wat hem betreft kan er binnen 3 maanden iets compleet nieuws bij komen naast alle aandacht voor het nieuwe, het oude, het bestaande en de mooie dingen die de gemeente al heeft. Een beetje een mooie mix van oud en nieuw. De heer Pat El vraagt dan los van de termijn, of het 3 jaar is of 2 jaar, of D66 zich kan vinden in de voorgestelde aanpak. Dat eerst geprobeerd wordt om op korte termijn een plan te maken uitgaande van wat de gemeente al heeft, want er is al heel veel. Dat ook nog een plan gemaakt wordt voor de lange termijn, waarover nog gediscussieerd kan worden wat de lange termijn is, of dat 2 jaar of 3 jaar is. De heer Jonker kan heel duidelijk zijn: nee. Hij is niet voor een plan wat alleen uitgaat van het bestaande. Hij vindt dat er ook ruimte moet zijn voor nieuwe dingen, hoe beperkt en klein die ook zijn. Hij zegt nog niet hoeveel dat moet kosten en dergelijke, maar juist de combinatie van oud en nieuw ook op korte termijn vindt hij belangrijk.

De heer Markus houdt het kort. De heer Jonker deed hem beseffen, dat hij niets over het proces gezegd heeft en daar is ook een vraag over gesteld. Er zijn genoeg ideeën, gedachten en kaders hier op tafel gelegd, waar de wethouder met allerlei hulp mee aan de slag kan. Het voorgestelde proces, om dat verder te verwerken en dan nog een beeldvormende avond te houden, lijkt de CU prima. Hij wenst een ieder veel succes bij de verdere uitwerking. Hij ziet de stukken wel verschijnen. Dank u wel.

De heer Erwich vraagt of hij nog een vraagje zou kunnen stellen. Wat hem nog niet helemaal duidelijk is is het volgende. Van die visitorsmonitor zijn 4 of 5 groepen, maar wat wordt er gedaan met die overige 30%? Er zijn 4 groepen van klassiek tot actieve families. Maar van die 30% zou hij toch ook wel iets van willen weten; moet men daar helemaal niets mee? De fietsroutes zijn al genoemd. Hij zou zeggen: ga eraan beginnen, dat lijkt hem hartstikke goed. Kunstroutes langs cultuurhuizen, de oorsprong van de Rotte enzovoorts. Dat lijkt hem helemaal prachtig. Hij had nog wel een paar vragen over het uitrollen. Hoe wordt het nou uitgerold? Hoe moet hij dat nou zien? Het tijdsbestek is net aan de orde gekomen, maar gaat er nu nog prioriteit aangebracht worden op bepaalde dingen die perse eerst moeten? De heer Jonker merkt op, dat net besproken is dat het een ontwikkelperspectief is. L3B vraagt nu naar prioriteiten, maar de wethouder heeft net aangegeven dat dat nog verder met elkaar wordt uitgewerkt. De wethouder kan nu niet antwoorden wat de prioriteiten daarin worden en de planning. De heer Erwich vroeg ook niet om prioriteiten, maar hoe het aangepakt gaat worden. Wordt er gezegd: dit is iets wat we als eerste gaan doen. Men moet toch ergens beginnen? De heer Jonker noemt 'iets als eerste gaan doen' prioriteit geven. Dan doet men iets eerder dan iets anders, dat is dus prioriteit geven. De heer Erwich begrijpt dat hij voorstelt om overal aan te beginnen. Oké, prima, ook een goed plan. Hij zit nog een beetje met die kunstmeesters. Er zijn al heel veel mensen op cultuur geweest de afgelopen jaren. Hij zou willen voorstellen: waarom worden niet die twee mensen genomen die nu dit EXPO plan hebben gemaakt? Die zitten er lekker in, zij hebben de dingen allemaal bekeken en gedaan en anders moet men weer op nul beginnen en dan is men weer een jaar verder en dan hoeft men geen prioriteit meer te stellen, want dan is een volgende raad weer aan de beurt. Hij is nog wel benieuwd naar het rapport, hoe dat zich verhoudt met de cultuurnota en met het rapport van B. van de Laak. Moet er nou nog veel veranderd worden? Of komt het aardig overeen? Dank u wel.

Mevrouw Gabin had nog een kleine opmerking. Ze wil aanhaken op de reactie van de heer Pat El, die opmerkt dat de gemeente teveel kunst heeft. Dat vindt ze nogal een subjectieve opmerking. De heer Pat El denkt dat ze niet goed geluisterd heeft. Hij heeft totaal niet gezegd, dat de gemeente teveel kunst heeft. Zijn voorstel was om het werkbaar te houden voor de commissie en de raad, zodat er eerst een plan is m.b.t. wat er gedaan gaat worden met de kunst die er al is en dat vervolgens gewerkt wordt aan een plan waarbij met nieuwe kunst gewerkt gaat worden en allemaal andere dingen voor de lange termijn. Geen woorden in zijn mond leggen, hij heeft niet gezegd dat Lansingerland teveel kunst heeft. Mevrouw Gabin heeft het dan waarschijnlijk verkeerd begrepen. Ze wil in ieder geval zeggen: wie

bepaalt wanneer er genoeg kunst is? De één vindt het te weinig, de ander te veel. Ze wilde die opmerking nog heel even maken. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef houdt het kort. Ze is blij van de wethouder te horen, dat er binnenkort duidelijkheid komt over het Gebakken Landschap. Dat zou de PvdA heel fijn vinden. Verder wil ze zich volledig scharen achter wat de heer Jonker zei. Laat men er gewoon de vaart in zetten en niet alleen maar kijken die er al liggen, maar ook vooral voor de jonge mensen wat nieuwe dingen, wat andere vormen van kunst, waar ook de geschiedenis mee verteld kan worden, erbij zetten. Wat haar betreft kan die stimulering van geest en lichaam helemaal los gaan. Daar wil ze het voor nu bij laten.

Wethouder Van Tatenhove hoort steeds meer raakvlakken voorbij komen met gezondheid en met sport, met de stimulering van geest en lichaam. M.b.t. de suggestie van de heer Pat El, start met wat er is: hij was net niet bij de start van EXPO in de hal, maar daar werd gezegd dat in het weekend van open monumentendag al iets wordt georganiseerd. Dat wordt niet georganiseerd langs dingen die er nog niet zijn, maar om in beeld te brengen wat er al is en wat daarover te vertellen is. De kansen die er al zijn, worden al gedaan. Dan gaat het zowel over kunst als over erfgoed. Om nog even een zijspoor te bewandelen. Er is een erfgoedcommissie. Die heeft ooit 44 gemeentelijke monumenten aangewezen. Die is op dit moment ook bezig, want Lansingerland ontwikkelt, wat betekent dat men daar niet heel statisch in moet zijn, maar dat daar ook over nagedacht moet worden. Wat is er nog van na de oorlog, wat waardevol is om iets mee te doen? Het is dus geen statisch proces. Als ze bezig zijn met uitbreiding van een wijk, denk aan Westpolder, en een ontwikkelaar heeft budget om iets te doen, dan hoeft de gemeente er niet eens zelf geld in te stoppen, want dan wil de ontwikkelaar een kunstobject of iets plaatsen. Dan wordt daar ook het gesprek over gevoerd. Het is niet op dit moment stilstand en als er niets aan gedaan wordt, dan blijft het zo. Er zit altijd wel ontwikkeling in, maar dit is het ontwikkelpad m.b.t. wat er ook zou kunnen en op welke manier. Dat kan dan op de manier zoals is beschreven als in EXPO Lansingerland. Knoop het aan elkaar en breng het verhaal van Lansingerland in beeld. Dan blijft de vraag van de heer Pat El of het niet verstandig is om te zeggen dat er een pad is vanuit wat er al is. Dan komt dan door nieuwe ontwikkelingen A, B en C bij. En het lange termijn verhaal van wat er uiteindelijk gedaan wordt met kunst en openbare kunstwerken voor de lange termijn. Dat het als één verhaal voor de commissie en raad wordt. Wethouder Van Tatenhove komt met één verhaal terug naar de commissie en de raad. Ze beschouwt dit nu ook maar even als een soort beeldvorming. Ze is heel blij, dat E. op de tribune zit, zodat hij ook hoort en ziet wat er gebeurt. Hij kan dit mee nemen als suggestie. Misschien is een onderverdeling wenselijk in: wat kan er morgen en welke kans moet men zeker niet laten passeren, omdat het past bij wat Lansingerland op termijn zou kunnen bieden aan kunst en erfgoed. Kunst en zingeving. Heel mooi. Dat onderstreept ook weer dat er in wijken verhalen ontstaan, wat ook straks opgehaald zou kunnen worden met die kaart. Het hoeft niet alleen te gaan over mooie of bijzondere plekken. Het kan ook gaan om plekken waar iets bijzonders gebeurt. Ze vindt het heel mooi, dat zo'n voorbeeld genoemd wordt. Dat is de kracht van de dorpen, het kenmerk waarom ze dorp zijn, omdat er verbinding ontstaat tussen wijken en buurten, tussen autochtone en nieuwe bewoners, want gelukkig mixt dat heel goed samen. Daarom is het hier ook zo prettig wonen. Er moeten dingen komen die prikkelen. Of dat altijd nieuwe dingen moeten zijn: zou kunnen. Maar ze kan het zich ook voorstellen dat er uit de verhalen die worden opgehaald ook oude dingen komen die prikkelen en waarvan men zich af vraagt waarom men dat niet eerder heeft gezien. Over de kunstmeester heeft ze net gezegd dat het zou kunnen dat er een voorstel komt voor een kunstmeester, maar misschien komt ze wel met een heel ander voorstel. Het is nu een idee in dit verhaal, maar het is de start van wat is opgehaald. Daar is dit idee bij. Of het college straks komt met een vraag voor een kunstmeester, daar kan de wethouder nog geen uitspraak over doen. Wel een goede vraag hoe dit voorstel zich verhoudt tot de cultuurnota. In de cultuurnota is een aantal lijnen uitgetekend: ga aan de slag met cultuurhuizen, ga aan de slag met cultuurparticipatie en -educatie en ga eens na wat er gedaan moet worden met kunst in de openbare ruimte en met erfgoed. Daar is dit de uitwerking van. Het hangt onder de kapstok die de cultuurnota is. Niet meer en niet minder. De oproep dat kunst de geest stimuleert, daar is ze mee begonnen.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Vangnetuitkering 2018

Mevrouw Verhoef heeft er niets op aan te merken. Het is een duidelijk document, iets wat bijna jaarlijks terug komt. Ze ziet dat de vangnetuitkering voor dit jaar kleiner is dan de voorgaande jaren. Ze vat dat op als een goed teken. Ze heeft er verder niets aan toe te voegen.

Wat mevrouw Gabin betreft een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Crielaard merkt op, dat in mei 2018 het nieuwe politieke seizoen werd afgetrapt van de commissie samenleving en toen mocht hij zijn debuut maken op de vangnetuitkering. Tijdens de

voorbereiding van de bespreking dit jaar becroop hem een déjà vu gevoel omdat hij eigenlijk met dezelfde vraag zit, die hij ook vorig jaar stelde. Uit het stuk komt namelijk niet duidelijk naar voren waarom het college ervan overtuigd is dat de inhoud en het resultaat van de getroffen maatregelen voldoen aan de criteria van de toetsingscommissie. Hij zou graag aan de wethouder willen vragen om hier een verdere toelichting op te geven. Dank u wel.

De heer Lieverse vindt het goed klinken, dat er minder tekort is in de uitkeringspot. Dat er een mogelijkheid is om een aanvraag te doen voor de vangnetuitkering lijkt de CU ook heel erg goed. Hamerstuk.

De heer Hoek heeft woorden van gelijke strekking. De enige vraag die voor ligt is: vindt de gemeenteraad dat er in het verleden voldoende gedaan is om mensen uit een uitkeringssituatie te krijgen? Dat kan hij ronduit met 'ja' beantwoorden. Daar heeft iedereen bij gezeten om daar vorm en inhoud aan te geven. Het zou raar zijn als hij zou zeggen: nee, toch niet. Want de raad heeft zelf aan de knoppen gezeten v.w.b. die regels. Dus wat dat betreft een groot 'ja'. Hij is er ook altijd trots op en blij mee dat in deze gemeente nog altijd meer gekozen wordt voor het verleiden dan voor het sanctioneren. Onderzoek wijst uit, dat was verschillende keren te lezen in het VNG-magazine, dat verleiden veel meer oplevert dan sanctioneren. Hij vindt het prettig in een gemeente te wonen waar dat nog steeds aan de orde van de dag is. Dank u wel.

Mevrouw Bouman merkt op, dat het een jaarlijks terugkerend gebeuren is, het verslag met toelichting wat weg gaat om nog een uitkering te mogen ontvangen. Het gaat van € 73.000 naar € 23.000 over het jaar 2018. Als ze de stukken leest, dan zou het wel eens zo mogen kunnen worden dat over 2019 geen vangnetuitkering meer nodig is. Dat zou wel heel erg mooi zijn. De maatregelen staan niet ter discussie, dat wordt keurig verwerkt in het verslag. Ze had één item waarvan ze zich afvroeg hoe het eigenlijk zit. Het gaat over bijstandsuitkeringen: 565. Het zit nu zo rond de 600 begreep ze. Dan ziet ze ergens staan dat voor 2019 615 verwacht wordt. Als hier van uit gegaan wordt in de begroting en men zegt dat misschien een vangnetuitkering niet nodig is, dan zou ze zich, als ze dit als externe zou lezen, afvragen of dat niet tegenstrijdig is met elkaar. Dat is dus wel even een punt, waar de wethouder iets over kan melden.

Mevrouw Draak wil niet in herhaling vallen. De VVD is heel erg blij met het afnemend aantal uitkeringen. Dat vertaalt zich dan in een lagere vangnetuitkering. De enige vraag aan de wethouder is dat het haar is opgevallen dat in 2016 en 2017 de uitkering ongeveer 40% was van het tekort van het budget. Waarom is het in 2018 dan maar € 23.000, wat ongeveer 5% van het tekort is. Als ze het stuk leest, dan is dat niet dezelfde 5% als waarover wordt gesproken in de brief. Dat is wat anders. Dat is het enige wat ze niet goed begrijpt, waarom de uitkering procentsgewijs zoveel lager is dan de jaren ervoor. Maar de dalende lijn geeft vertrouwen, wellicht volgend jaar niet meer nodig. Verwacht de wethouder dat ook? Dank u.

De heer Jonker heeft geen opmerkingen. Wat D66 betreft is het een hamerstuk.

Wethouder Arends geeft aan dat de tendens is dat de gemeente het steeds beter gaat doen. De daling is ingezet en dat maakt dat het college een kleinere vangnetuitkering aanvraagt. Om een beeld te geven m.b.t. wat dit zegt over het voorgaande jaar en het jaar ervoor heeft ze iets mee genomen. In 2017 heeft de gemeente een vangnetuitkering gekregen van € 800.037 en in 2016 € 693.000 ruim. Dit jaar wordt het aangevraagd voor € 23.000. Een behoorlijk verschil en daar mag men met elkaar trots op zijn vanwege alle maatregelen die in 2018 zijn ingezet, die dit effect hebben gebracht. In de kadernota en eerder in het collegeprogramma zijn extra investeringen gezet, waardoor het college gelooft dat het nog verder zal dalen als het gaat om het aantal mensen met een uitkering, want zo wordt gecreëerd dat zoveel mogelijk mensen in Lansingerland financieel onafhankelijk zijn. Er werd een vraag gesteld over de maatregelen. Het was mooi, dat hij vorig jaar zijn debuut had. Toen werd gevraagd hoe concreet het effect van die maatregelen zijn. Dat is per maatregel bijna niet te meten. Het zijn integrale maatregelen, vaak gaat het niet om één ding. Het effect is echt op de lange termijn. Soms kan nu iets ingezet worden, terwijl op lange termijn het effect is. Misschien gaat hij de vraag volgend jaar weer stellen. Dan denkt ze dat ze mogelijk weer hetzelfde antwoord moet geven, ook al zijn er wel weer nieuwe maatregelen. Eén van de maatregelen was de voorbereiding van het Nieuwe Wij. De eerste groep is gestart en heeft de eerste fase afgerond, zij gaan nu door naar de tweede fase. Ze mocht getuige zijn van hun pitches, hoe zij de eerste fase hebben ervaren. Toen werd ze heel erg blij van deze inwoners, die nieuw perspectief zien als het gaat over denken richting werk. Na de zomervakantie begint de tweede groep mensen bij het Nieuwe Wij. Ze hoopt dat dat ook effect heeft met een uitstroom naar werk of een andere invulling van de dagbesteding. Mevrouw Bouman vraagt waarom dan toch verwacht wordt dat er 615 mensen in de uitkering zitten, omdat het nu eigenlijk wel de goede kant op gaat. Men heeft te maken met een groei van inwoners en daarom moet er wel een soort verwachting, een prognose,

gedaan worden. Dit is mee genomen in de begroting. Er wordt rekening gehouden met de groei van het aantal mensen in Lansingerland, afgezet tegen de daling. Achteraf weet men pas of dat echt de waarheid is. In het eerste kwartaal is te zien dat veel mensen in Lansingerland zijn komen wonen i.v.m. verhuizingen. Daar is een groei te zien in het eerste kwartaal. Mevrouw Bouman leest dat er nu 600 uitkeringsgerechtigden zijn. De verwachting is 615. Er zijn diverse maatregelen getroffen, prima, maar hoe kan dan gezegd worden dat men verwacht geen beroep op de vangnetuitkering te hoeven doen? Dat is wel een zeer optimistisch gebeuren. Er zit een tegenstrijdigheid in het verhaal. Wethouder Arends legt uit, dat het met name met die 5% te maken heeft. Het college denkt wel een tekort te hebben, maar er is een eigen risico. Pas over de 5% erboven wordt het aangevraagd. Mevrouw Draak stelt die vraag ook. Het college verwacht binnen het eigen risico te blijven. Mevrouw Bouman vraagt of dat niet al te optimistisch is. Ze zou het zelf niet zo verwoord hebben, want dat zou voor een externe de nodige vraagtekens opleveren. Wethouder Arends vindt dat een goede tip. Als er meer inwoners zijn, krijgt de gemeente een groter bedrag, een rijksuitkering. Met al die cijfers wordt er dan gerekend. Maar goede tip van mevrouw Bouman naar het college. Ook naar mevrouw Draak m.b.t. die 5%. Het is het verschil aan eigen risico en wat het bedrag nog is. Heel technisch weet ze dat niet. Ze kijkt ook even naar de ambtenaar. Is het voldoende voor het antwoord? Dat is het net niet helemaal voor mevrouw Draak. Ze vertaalt het even in haar woorden. Die € 23.000 die nu aan vangnetuitkering is ontvangen is eigenlijk het enige bedrag boven het eigen risico. Wethouder Arends zegt dat dat klopt. Dat is het bedrag wat er boven uit is gekomen, ja. Dan heeft ze alle vragen beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Arends heeft een actualiteit. Het kan zijn dat men vandaag de media niet heeft gezien, maar ze wil hier laten weten dat Zalando ervoor gekozen heeft om in deze gemeente te landen. Ze zijn begonnen met de bouw. Dat betekent 1.500 arbeidsplaatsen voor Lansingerland, maar natuurlijk ook voor de regio. Dat geeft heel veel vertrouwen, ook voor mensen met een bijstandsuitkering of bij de UWV een uitkering krijgen, dat zij meer kansen op de arbeidsmarkt krijgen. Daarbij komt dat het werkgeversservicepunt ook al nadenkt over contact leggen met Zalando. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove heeft een mededeling van haar collega wethouder Fortuyn. Hij heeft in de andere commissies de commissieleden gevraagd of ze mee zouden willen elk jaar op de fiets langs de A16 in wording om aangehaakt te blijven m.b.t. wat het allemaal in zich heeft en hoe die ontwikkelingen zijn. Ze moest en zou het ook in de commissie samenleving vragen. Ze weet niet of er al kunstwerken zijn, behalve de kunstwerken die altijd bij wegen worden gerealiseerd. Ze legt de vraag voor. Als de commissie dat leuk vindt, wordt ook deze commissie net als de andere twee commissies uitgenodigd om mee te doen. Zijn suggestie is om voor het eerst in september of oktober te gaan op het moment dat het infopunt is gerealiseerd. De voorzitter zou maar 'ja' willen zeggen. Hij wist niet dat wethouder Fortuyn een fiets heeft. Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat hij ooit 25 kilometer heeft gefietst bij de Ride for the Roses. Onderschat wethouder Fortuyn niet. De heer Hoek vindt dat een bijzonder goed idee. Hij merkt vaak dat dit soort activiteiten door de weeks ergens gepland worden. Hij zou ervoor willen pleiten om het op een zaterdag te doen, zodat iedereen mee kan. Wethouder Van Tatenhove zal dit vragen. Zo is ook de discussie over de Chabottunnel ontstaan, omdat er op zaterdag wandelingen werden georganiseerd. Er gebeurt weleens vaker iets rond de A16 op zaterdag. Ze heeft geen idee of het kan bij de organisatie van de Groene Boog, maar ze zal het aan wethouder Fortuyn voorstellen om dat na te vragen. In het weekend, geeft ze mee. Tussen de kerkdiensten kan het zeker.

Wethouder Van Tatenhove heeft nog een ander punt. Dit stond ook in de krant. Ze heeft weleens verteld dat ze stevig in discussie was met een aantal aanbieders vanuit het dagelijks bestuur van de regio. Vanmiddag was er een vergadering van het algemeen bestuur, waarbij een besluit zou worden genomen om te voorkomen dat kinderen voor gesloten deuren staan. Dat heeft de krant gehaald. Dat is misschien niet apart, omdat de stukken voor het AB openbaar zijn, maar tot nu toe was er niet zoveel belangstelling, zodat het in de krant werd gezet voordat de vergadering er was. Waar het om gaat is, dat men op dit moment strakker op de aanbieders zit en op de gemeenten. Dat is n.a.v. de overschrijdingen van het afgelopen jaar. Men wil proberen grip te krijgen, dat is ook in die brief geschreven. Dit betekent dat eerder bij aanbieders gevraagd wordt welke kinderen ze in behandeling hebben en hoe dat zich verhoudt tot de budgetten die zijn uitgegeven. Er zijn strakke afspraken gemaakt over de overproductie, dus de aanbieders zijn zelf ook scherper. Als er signalen komen van aanbieders dat ze aardig tegen hun budgetplafond aan lopen, dan gaat men in gesprek, want men wil niet dat een aanbieder zegt: dit kind komt er niet meer in. De oproep in alle 15 gemeenten is precies hetzelfde. Een kind wat hulp nodig heeft, moet hulp krijgen. Samen met de aanbieders moet gekeken worden hoe dat georganiseerd moet worden. Dat gesprek is eigenlijk constant gaande. Het voorstel wat vanmiddag voor lag, was om binnen de begroting van een perceel waar zich op dit moment onderproductie laat zien als er geëxtrapoleerd

wordt naar het eind van het jaar, om daar een deel van te schuiven naar het perceel waar het tekort op is. Het is goed om dat even mee te delen, zodat de commissie zich niet ongerust hoeft te maken, dat kinderen die met spoed zorg nodig hebben die niet zouden krijgen. Dat was het.

De heer Hoppenbrouwer had nog een mededeling verwacht die kennelijk ook in AB is geweest m.b.t. de ambulancezorg. Het heeft hem verbaasd dat hij dat in de krant heeft moeten lezen. De ambulancezorg is samenleving, mag hij aannemen. Dat is ondergebracht bij de veiligheidsregio. Hij is benieuw waarom en waarom hij dat niet weet. Wethouder Van Tatenhove zou dan moeten gaan putten. Ze stelt voor dat die vraag als technische vraag wordt mee genomen, want binnen het college is het wel een onderwerp wat bij de veiligheidsregio hoort. Daarom is het ook in AB behandeld. Ambulancetijden werden ook altijd daar behandeld. Het zit inderdaad in de veiligheidsregio en daar gaat de burgemeester over. Wel eens, dat het over mensen gaat, want mensen moeten worden vervoerd, dus het zou net zo goed in samenleving kunnen. De voorzitter begrijpt dat in het webcamverslag terug te zien is wat er over de ambulance wordt gezegd. Wethouder Van Tatenhove denkt dat het inderdaad terug te zien is, als daar een vraag over gesteld is. Of terug te lezen. De voorzitter beveelt dat beleefd aan.

De voorzitter meldt dat er een memo is geplaatst bij dit onderwerp, een voortgangsrapportage waarbij De Windas wel voor samenleving geldt. Zijn daar nog vragen over? Mevrouw Hermans meldt dat de VVD heel blij is dat er nu eindelijk onderzoek wordt gedaan naar die losspringende tegels, maar het verbaast de VVD een beetje dat het zo lang heeft moeten duren. Jaren geleden begonnen de buitenbadtegels al los te springen. Daarna begonnen de binnenbadtegels los te springen. Aan de duikverenigingen is weleens gevraagd om onderwater, in ruil voor een uurtje vrij zwemmen en duiken, de tegels uit de baden te halen. Naar haar mening is dat toch niet helemaal de bedoeling. Misschien was het toch beter geweest om dat over te laten aan een professioneel bedrijf. Haar vraag is: waarom heeft het zo ontzettend lang moeten duren voordat er nu actie wordt ondernomen, aangezien dit toch al zeker 4 of 5 jaar onderweg is, van die tegels? Het binnenbad is al een keer gerepareerd. Is toen niet meteen onderzoek gedaan naar waar dit vandaan zou kunnen komen. Zijn er niet weer tegels opgeplakt? De heer Hoppenbrouwer vindt dit een verrassende wending. De correspondentie die wethouder Fortuyn heeft gedaan over het feit dat men met alle enthousiasme niet kon achterhalen waar de oorzaak zit. De oorzaak is overigens nu nog steeds niet bekend. Ze vindt de aanname die de VVD doet tegen de grens aan, of het helemaal klopt. Hij wil daar afstand van nemen. Wethouder Van Tatenhove lijkt wel het boodschappenmeisje voor wethouder Fortuyn, want ook dit is vastgoed. Wat de heer Hoppenbrouwer zegt klopt. Het is nu te vaak in te korte tijd gebeurd dat er tegels los springen. Dat heeft gevolgen voor het veiligheidsgevoel in het zwembad. Er moet nu echt onderzocht worden waar het vandaan komt. Het is niet dat het onderzoek pas vorige week is begonnen, want het loopt echt al een tijd. Onderzocht wordt op verschillende signalen. Kan het door trillingen komen? Door wat dan ook. Sportfondsen is erbij betrokken, de gemeente is erbij betrokken, maar ook echt onderzoekers. Natuurlijk kunnen de tegels er weer opgeplakt worden, maar als er over twee weken weer losse tegeltjes zijn, dan is het probleem niet alleen niet opgelost, maar dan weet men ook nog steeds niet waar het probleem vandaan komt. Men hoopt een kloppend antwoord te krijgen uit het onderzoek, maar men weet ook niet of dat gebeurt. Maar zomaar de tegels terug plakken geeft niemand bevrediging. De gemeente niet, Sportfondsen niet, de gebruikers niet. Men wil nu wel weten hoe het komt.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Hoppenbrouwer zegt dat de wethouder er een klein beetje naar verwees, maar toch gaf zij een iets ander antwoord. In het AD van vanochtend stond dat de Rotterdamse regio € 1,2mln extra uit trekt voor de jeugdhulp dicht bij huis. Dat is op zich prima. Hij citeert even verder: het geld was al bijna op voor de eerste helft van het jaar bijna voorbij was. Einde citaat. Waar komt die € 1,2mln vandaan? Hoe is nu het gat gedicht? De wethouder zei dat men is gaan schuiven, maar hij heeft ook signalen gehoord dat de algemene reserve is aangesproken. Als dat zo is: is dat dan een bevoegdheid van het college of had ze daarvoor naar de raad gemoeten? De wethouder zei dat ze verrast was dat het ineens in de media stond, terwijl AB stukken openbaar zijn. In Rotterdam schijnt het echter al heel lang te spetteren en de wethouder, mevrouw Bochoven, heeft het kennelijk heel zwaar op dat dossier. Dat leidde bij hem tot de vraag: heeft Lansingerland nou de boot gemist? Of zijn raad en college van Lansingerland niet scherp genoeg geweest? Kennelijk gebeurt er heel veel op politiek terrein. Hij wil graag weten hoe het er nu voor staat, want de wethouder zit in het AB of DB. Hij is benieuwd of hij wat gemist heeft. Wethouder Van Tatenhove zit in het DB van de GR. Als het gaat over het inzetten van de risicoreserve dan is dat

volgens het reglement van de GR een DB bevoegdheid. Over die € 1,2mln waar vanmiddag het AB vergaderd heeft, wat in het AD stond, dat is een AB besluit om het van perceel A naar perceel E te schuiven, voor zover hem dat iets zegt. In 2017 toen er anders aanbesteed werd, is er een aantal percelen gemaakt. Perceel A, waar pleegzorg in zit en perceel E, waar o.a. psychologische en psychiatrische hulp in zit. In E knelt het dus, daar komen veel meer kinderen in. Dat zijn geen GR-kinderen, maar kinderen van 15 gemeenten, meer dan verwacht was. In perceel A is naar verwachting op dit moment geld over. Dus nu is er binnen de begroting geschoven van perceel A naar perceel E. Dat is een bevoegdheid van het AB, want het blijft nog binnen de begroting van 2019. Vandaar dat het niet naar de raad komt. De heer Hoppenbrouwer maakt hier uit op, dat de kosten zo uit de klauwen lopen, dat er nu al vanuit de GR voor € 2,5mln financiële ingrepen zijn gedaan. Die € 1,3mln vanuit de DB bevoegdheid vanuit de algemene reserve van de GR, wat overigens ook geld van de gemeente is. En die € 1,2mln, schuivende percelen over de begroting. Begrijpt hij het dan goed? Wethouder Van Tatenhove zegt: ja. Dat geldt dus ook voor die risicoreserve, dat is ook geld wat binnen de begroting zit. Daarom is men in gesprek met de aanbieders. De discussie in de Rotterdamse raad is, voor zover zij weet, want ze maakt die discussie ook niet mee, begonnen n.a.v. een aantal incidenten die in Rotterdam hebben plaats gevonden. Dat debat in de raad gaat verder, maar is niet het debat van die andere 14 gemeenten.

De heer Lieverse begrijpt heel goed dat het een herhaling lijkt, omdat er twee vergaderingen geleden ook over gesproken is, ook in een rondvraag. Bovendien beseft hij dat wat hij nu gaat vragen op het randje zit van deze commissie, die vooral gaat over gezondheidseffecten en de commissie AB die meer gaat over andere aspecten m.b.t. beleid van de gemeente. De actualiteit echter is weer veranderd. In de media is te lezen over problemen rond lachgasgebruik, ook in de openbare ruimte, ook in het verkeer. Dit betekent dat hij opnieuw de vraag wil stellen: overweeg het college alsnog om maatregelen te nemen m.b.t. het gebruik tijdens evenementen en in de openbare ruimte, bijvoorbeeld in een APV op te nemen? Wethouder Van Tatenhove begint maar gelijk met de beantwoording. Het antwoord vanuit gezondheid zal niet anders zijn dan de vorige keer. Men weet dat het gevaarlijk is. Ook worden er steeds meer signalen afgegeven over de impact die het heeft. In die zin is het vanuit gezondheid een aandachtspunt en vanuit openbare orde. Op dit moment zijn er geen signalen dat er bij evenementen verkocht wordt. De gemeente is er zelf bij, bij evenementen. Dus op dit moment is er geen aanleiding om vanuit openbare orde nu actie te ondernemen. Maar op het moment dat men aan de slag gaat met een nieuwe APV en een nieuw evenementenvergunningsbeleid dan wordt wel gekeken of het wijs is om daar iets over op te nemen, maar dat gebeurt dan op het moment dat er een nieuwe APV wordt voorgelegd. De heer Lieverse zegt dat zijn fractie overweegt om te komen met een motie om dit eerder op te nemen in de APV. Hij zal de commissieleden daarover informeren. De heer Hoek weet nog goed dat hij de vorige keer gereageerd heeft. Hij vraagt zich af of iets wat landelijk niet verboden wordt in een APV geregeld kan worden. Dat zal eerst juridisch uitgezocht moeten worden, want dat gelooft hij namelijk niet. Er is geen wettelijke grond om er iets van te vinden. Het is legaal. Die vraag heeft hij de vorige keer ook gesteld. Het is zijn twijfel of het überhaupt zou kunnen. Daar is men toen in blijven hangen. De voorzitter zegt dat het de CU vrij staat om met een motie te komen. Hij denkt dat het college kan uitzoeken of het wel of niet kan. De heer Lieverse wil de heer Hoek wel helpen door te zeggen dat veel gemeenten al voor gegaan zijn. Wethouder Van Tatenhove denkt dat het goed is dat verkend wordt om na te gaan wat wel en niet kan. Het voorstel is om in het derde kwartaal met een brief naar de raad te komen m.b.t. wat er speelt en welke mogelijkheden er wel of niet zijn en wat geadviseerd wordt. Die brief komt in het derde kwartaal. Misschien kan de CU met een motie wachten om daarop aan te sluiten. De heer Hoek denkt dat het misschien wel geregeld kan worden in de APV, maar het kan niet gehandhaafd worden. Dat is een lastige. De voorzitter wijst nog op de brief van het college van 21 mei over het verkoopverbod van lachgas. Daarin worden ook een paar dingen opgemerkt. Wordt vervolgd. De heer Crielaard zou graag een verhelderende vraag willen stellen aan de heer Lieverse. De voorzitter staat dit niet toe. Geen verhelderende vraag aan een vraagsteller.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.05 uur. De volgende vergadering is op 19 september. Geniet van het mooie weer en geniet van de vakantie, voor wie op vakantie gaat.

N.V.T.

Raadsvoorstel

Datum Raad
(Onbekend)

Portefeuillehouder
Ankie van Tatenhove

Registratienummer
BR1900106

Onderwerp

- *is een zo kort en bondig mogelijke omschrijving van het onderwerp: Waar gaat het over?*
- *is maximaal vijf woorden.*
- *geeft niet het voorstel weer waar het raadslid 'ja' of 'nee' op moet zeggen.*

Concept Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan PO

LET OP!

DE GROENE HELPTEKST EN DEZE TEKST VERWIJDEREN VOORDAT HET DOCUMENT DE ROUTE IN GAAT TER BEHANDELING IN DE B&W VERGADERING OF WORDT AFGEDRUKT.

Gevraagde beslissing

- *is concreet: de schrijver geeft exact aan waar het raadslid 'ja' of 'nee' op moet zeggen.*
- *bevat uitsluitend formele beslispunten, zonder argumenten, inleiding, enzovoorts.*
- *is genummerd bij meerdere beslispunten.*
- *staat in de vorm: te + hele werkwoord (bijvoorbeeld "...de belasting af te schaffen").*

Samenvatting

- *geeft kort op hoofdlijnen de aanleiding van het voorstel: waarom komt het college nu met dit voorstel?*
- *schetst kort op hoofdlijnen de relevante context (wie, wat, waar, wanneer) of schetst kort het beleidskader (wet/eerder genomen besluiten).*
- *geeft kort de kern van de argumentatie aan.*
- *is maximaal een half A4 lang (meer uitleg in de toelichting; details naar de bijlagen).*

Financiële consequenties

- *bevat puntsgewijs op hoofdlijnen de opbouw van het voorgestelde bedrag in de gevraagde beslissing, de baten en de dekking (fcl).*

Verdere procedure

- *bevat informatie over de praktische gang van zaken incl. termijnen nadat het besluit is genomen.*

- geeft aan wanneer de raad of de commissie weer op de hoogte wordt gebracht.
- bevat geen details die niet relevant zijn voor de raadsleden. Relevante details staan in de bijlage.

Juridische aspecten

- geeft feitelijk weer welke juridische informatie van toepassing is, zoals de relevante regelgeving en eventuele bezwaar- en beroepsprocedures.

Extern draagvlak/burgerparticipatie

- Geef puntsgewijs aan met wie, wanneer en waarover vooraf afstemming is geweest.
- geeft puntsgewijs aan of er burgerparticipatie heeft plaatsgevonden of gaat plaatsvinden, waaruit de burgerparticipatie bestaat, wanneer die plaats heeft gevonden en wie er bij betrokken is (geweest) Denk aan interactieve bijeenkomsten met bewoners, internetraadpleging, klankbordgroepen, enquêtes, inspraak, informatie avonden.
- Geeft zo nodig puntsgewijs aan wat de uitkomsten zijn van burgerparticipatie en hoe dat is meegenomen in het beleid.
- Is er geen burgerparticipatie toegepast, geef dan puntsgewijs aan waarom er geen burgerparticipatie heeft plaatsgevonden.

Duurzaamheid

- Duurzaamheid bevat drie kernthema's: Economie (Profit), Milieu (Planet) en mens (People). Als de drie thema's aan elkaar worden gekoppeld noemen we dit: 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen' (MVO). Deze benadering levert lange termijnwinst op voor ondernemers en maatschappij.
- Geef aan hoe jij deze drie kernthema's hebt meegenomen in jouw advies.

Tips, denk hieraan bij het invullen:

- o Economie: Een economie waarin we groei, versterking van de concurrentiekracht en een toename van de werkgelegenheid combineren met een beter beheer van ruimte, natuur en een vermindering van de milieudruk.
- o Milieu: Het streven om verstandig met energiebronnen en het milieu om te gaan. Kiezen voor milieubewuste producten. Producten die duurder zijn, maar langer meegaan, of beter zijn voor de natuur. Gebruik van groene energie (bijvoorbeeld zon, wind, warmte koude opslag) in plaats van fossiele brandstoffen.
- o Mens: Werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, producten die vrij zijn van kinderarbeid, lokale ondernemers voorrang geven.

Bijlagen

- geven puntsgewijs aan welke stukken ieder raadslid ontvangt bij het raadsvoorstel.
- zijn bijlagen die van belang zijn om een besluit te kunnen nemen.
- Let op! Bevat een te koppelen bijlagen zelf ook weer bijlagen? Dan deze hier ook opnemen.

Toelichting

Inleiding

- geeft de aanleiding van het voorstel: waarom komt het college nu met dit voorstel?
- schetst de relevante context (wie, wat, waar, wanneer) of schetst het beleidskader (wet/eerder genomen besluit).

Beoogd maatschappelijk effect

- beschrijft wat er met het voorstel bereikt moet worden in ideële termen (het hogere doel of het maatschappelijk effect: Waarom willen we dit?).
- verwijst waar mogelijk naar beleidskaders waar de raad al mee ingestemd heeft en geen discussie over mogelijk is (programmabegroting, visiedocumenten).

- *benoemt het effect zo concreet mogelijk (specifiek, meetbaar, tijdgebonden).*

De kernargumenten en kanttekeningen

- *laten op hoofdlijnen zien dat het beslispunt de beste manier is om het beoogd maatschappelijk effect te bereiken.*
- *geven de twijfel of de zorg van de lezer weer.*
- *neutraliseert de kanttekening door deze acceptabel te maken of een inschatting te geven van het risico.*
- *geeft bewijs voor de kernargumenten (antwoord op de vraag: 'hoezo dan?').*
- *laten de integraliteit van het voorstel zien (er zijn meerdere soorten argumenten zichtbaar: consistentie, financieel, draagvlak, milieu, haalbaarheid, effectiviteit, efficiëntie, esthetisch, juridisch, maatschappelijk, duurzaamheid, deregulering, burgerparticipatie).*

Raadsbesluit

Datum Raad
(Onbekend)
Registratienummer
BR1900106

Onderwerp
Concept Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan PO

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- *geeft puntsgewijs aan wat de argumenten van de raad zijn om tot het besluit te komen*

Gelet op

- *geeft een concrete verwijzing naar de relevantie wet- en regelgeving (bijvoorbeeld “gelet op artikel 134 van de Algemene Plaatselijke Verordening en de Algemene wet bestuursrecht)*

Besluit(en)

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van ,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Agenderen bespreekpunt Commissie

Registratienummer: (in te vullen door de raadsgriffie)	
Commissie en datum:	Commissie Samenleving, 19 september 2019
Onderwerp:	Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO)
Reden om onderwerp op agenda te plaatsen:	In de beeldvormende avond van 11 september 2019 informeren wij de commissie over de onderwijshuisvesting in Lansingerland en over de voorgestelde uitgangspunten voor het IHP PO. Door het informerende karakter van deze avond is er geen ruimte om de uitgangspunten met elkaar te bespreken. Wij leggen om deze reden de Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs ter bespreking voor aan de Commissie Samenleving. Op deze manier kan de commissie de uitgangspunten met elkaar bespreken en input meegeven aan het college.
Te bespreken in commissie:	In de gezamenlijke opgave van gemeente en schoolbesturen leggen wij een gedeelde visie op de onderwijshuisvesting van de toekomst vast in het IHP PO. Met de voorgestelde uitgangspunten bepalen wij de richting voor het IHP PO. Op basis van deze beleidsuitgangspunten maken wij vervolgens een vertaling naar een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren en een financiële vertaling daarvan. Wij vragen de reactie van de commissie op de voorgestelde beleidsuitgangspunten, ondergebracht onder de thema's: • Integraal Huisvestingsplan • Divers onderwijsaanbod • Wijknetwerken • Toekomstbestendigheid • Duurzaamheid • Spelen en bewegen • Renovatie en (vervangende) nieuwbouw • Bouw van scholen • Financiën
Ondertekening en naam:	

Aan de gemeenteraad van de gemeente Lansingerland

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Jeffrey Quartel

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 3 juli 2019
Ons kenmerk U19.05575
Uw brief van

Onderwerp **Proces Integraal Huisvestingsplan
 primair onderwijs**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 26 juni jl. sprak u in de gezamenlijke commissie Kaderbrief over het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs. Wij zegden u toe om u vóór de begrotingsbehandeling in november 2019 zoveel mogelijk concreet inzicht te geven in het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs (IHP). Met deze brief willen wij u informeren over het proces en uw betrokkenheid daarin om tot het IHP te komen.

Inleiding

De gemeente Lansingerland heeft de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair onderwijs. In de gezamenlijke opgave van gemeente en schoolbesturen leggen wij een gedeelde visie op het scholenlandschap van de toekomst vast in het Integraal Huisvestingsplan. Het IHP bestaat in ieder geval uit een analyse van trends en ontwikkelingen, een inventarisatie van huidige voorzieningen, afspraken over huisvesting, een uitvoeringsprogramma en een financiële paragraaf. Het IHP geeft op deze manier een vooruitzicht voor minimaal de komende 15 jaar.

Sinds het vastgestelde IHP van 2013 hebben zowel landelijk als lokaal verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden die vragen om het IHP opnieuw te bezien. Om deze reden is besloten een nieuw IHP op te stellen.

Proces

Het proces om tot een IHP te kunnen komen delen wij op in 4 fases, te weten:

1. Dataverzameling: voor het opstellen van het IHP zijn basisgegevens nodig. Het gaat hierbij om leerlingenprognoses, de bouwkundige staat van de schoolgebouwen en een analyse van landelijke en lokale trends en ontwikkelingen op het gebied van onderwijs(huisvesting). Deze fase is onlangs zo goed als afgerond;
2. Opstellen van uitgangspunten: op basis van de verzamelde gegevens, wetgeving en beleid formuleren wij een aantal eerste uitgangspunten voor het IHP. Een inventarisatie van de wensen

- van de scholen en de gemeente zelf vormen de aanvullende uitgangspunten om tot een totaaloverzicht te komen. Deze fase loopt van juni tot en met september 2019;
3. Opstellen uitvoeringsprogramma: de meegegeven uitgangspunten toetsen wij op haalbaarheid en vertalen wij naar een uitvoeringsprogramma waarin staat wanneer welk schoolgebouw toe is aan renovatie of vervangende nieuwbouw. Op basis van deze planning met opgaven op het gebied van onderwijshuisvesting maken wij een financiële paragraaf. Hierin maken wij duidelijk welke middelen nodig zijn op het gebied van onderwijshuisvesting voor de komende jaren. In oktober en november staat deze fase gepland, waarbij wij u meenemen in de uitkomsten hiervan in een beeldvormende avond op 20 november 2019;
 4. Besluitvorming: het IHP bespreken wij in november 2019 in het overleg met de schoolbesturen. Hierna maken wij het IHP definitief en versturen wij daarna aan de gemeenteraad. Na besluitvorming verwerken wij de financiële consequenties in de Kadernota en begroting en voeren wij het IHP uit volgens het opgenomen uitvoeringsprogramma.

Financiën

Sinds de Kaderbrief 2018 is een structurele algemene stelpost onderwijshuisvesting opgenomen van € 343.000, die vanaf 2021 de kapitaallasten kan dekken voor de bouw van 2 nieuwe scholen. Deze stelpost namen wij op vanwege nieuw te bouwen scholen in Wilderszijde.

Het realiseren van (vervangende) nieuwbouw is een meerjarig proces. Mede hierdoor vallen veel van de kosten buiten de huidige begrotingsperiode en is deze stelpost op zijn vroegst pas in 2023 nodig.

Betrokkenheid van commissie en raad

In een beeldvormende avond op 11 september 2019 informeren wij u over de verzamelde gegevens die als basis dienen voor het op te stellen IHP. Wij presenteren u tijdens deze avond daarnaast de inhoudelijke uitgangspunten voor het IHP. Een voorbeeld van zo'n uitgangspunt is de aangenomen motie d.d. 2 november 2017 over energie-neutrale scholen. Ook geven wij u dan de financiële marge van het komende IHP. De laatste financiële inzichten hiervoor verwerken wij dan ook in de begroting, inclusief de dekking hiervoor. Zoals toegezegd bezoeken wij een aantal scholen om een beeld te krijgen van de huisvestingsvragen in het primair onderwijs.

De gegevensverzameling en de geformuleerde uitgangspunten vormen de basis om met de schoolbesturen tot afspraken te komen over de onderwijshuisvesting en tot een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. In een beeldvormende avond op 20 november 2019 nemen wij u vervolgens mee in het concept IHP.

Wij streven ernaar u in het vierde kwartaal 2019/ eerste kwartaal 2020 het definitieve IHP toe te sturen. U kunt het IHP vervolgens in de Commissie Samenleving en Gemeenteraad bespreken respectievelijk vaststellen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Ons kenmerk U19.05575

Datum **25 juli 2019**
Onderwerp **Concept Uitgangspunten Integraal
Huisvestingsplan Primair Onderwijs**
Nummer **T19.12254**

Maatschappelijke Opgaven
Jeffrey Quartel
Telefoon
(010) 800 46 53
E-mail
Jeffrey.Quartel@lansingerland.nl

1. Inleiding

Deze nota beschrijft de uitgangspunten die richtinggevend zijn voor het omgaan met de onderwijshuisvesting van het primair onderwijs. Eerst gaan wij in op de wettelijke taak van gemeente en schoolbesturen. Daarna benoemen wij de beleidsambities.

2. Juridisch kader: wet- en regelgeving

In dit hoofdstuk gaan wij in op de wettelijke taak van de gemeente en schoolbesturen op het gebied van onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs.

2.1 Zorgplicht

De onderwijswetgeving stelt dat een gemeente dient te voorzien in adequate huisvesting voor onder andere het primair onderwijs. De gemeente Lansingerland heeft hiermee de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van 22 basisscholen. De huisvestingsvoorzieningen voor het primair onderwijs waarvoor de gemeente verantwoordelijk is ligt vast in de Wet op het primair onderwijs (Wpo). Hierbij gaat het onder andere om het verzorgen van (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding of tijdelijke huisvesting. Hoewel er ontwikkelingen spelen om renovatie ook als voorziening op te nemen, is dit vooralsnog niet wettelijk geregeld. De exploitatie en het reguliere binnen- en buitenonderhoud van schoolgebouwen valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

2.2 Verordening

De gemeente regelt haar zorgplicht voor de huisvesting voor het onderwijs via de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Lansingerland 2015. De verordening is de basis voor de uitvoering van het onderwijshuisvestingsbeleid en bevat uitgangspunten voor onder andere de voorzieningen die schoolbesturen kunnen aanvragen, criteria voor het toetsen van deze aanvragen en procedurele afspraken.

3. Beleidskader: uitgangspunten

De beleidsuitgangspunten vormen naast de wet- en regelgeving de basis voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor het primair onderwijs van de gemeente Lansingerland. De uitgangspunten sluiten aan bij eerder vastgestelde visies die relevant zijn, zoals de Visienota Onderwijs

2017 - 2025 (T17.01857), Visie op sport en bewegen Lansingerland (T18.07433) en Lansingerland Duurzaam (T18.08535).

3.1 Integraal Huisvestingsplan

In het Integraal Huisvestingsplan leggen gemeente en schoolbesturen een gedeelde visie op de onderwijshuisvesting van de toekomst vast. Het plan bevat in ieder geval een analyse van trends en ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, een inventarisatie van de huidige voorzieningen, een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren en een financiële vertaling daarvan. De gedeelde langetermijnvisie geeft hiermee duidelijkheid over de fysieke en financiële ingrepen voor gemeente en schoolbesturen. Door de gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen voor onderwijshuisvesting heeft het de voorkeur om met elkaar afspraken hierover te maken.

Uitgangspunt is dat het Integraal Huisvestingsplan:

- Een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeente en schoolbesturen waarover wij Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voeren;
- Inzicht geeft in het scholenlandschap voor de komende 15 jaar;
- Herijkt wordt om de 5 jaar, waarbij wij indien nodig planningen en financiën voor onderwijshuisvesting bijstellen via de reguliere planning en control cyclus;
- De meerjarenonderhoudsplanningen van de schoolbesturen verankert om zicht te houden hoe de onderwijshuisvesting op adequaat niveau wordt gehouden. Wij maken met de schoolbesturen afspraken over de audits hierop en over de gevolgen van het nalaten van onderhoud aan schoolgebouwen.

Door de ontwikkeling van dit IHP lopen de gemeente en schoolbesturen mee met de landelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.¹

3.2 Divers onderwijsaanbod

Wij vinden het belangrijk dat ouders en kinderen de vrijheid hebben om een school te kiezen die het beste bij het kind past. Op een school die beter aansluit bij het karakter en de ontwikkelingsbehoefte van een kind zal het eerder gelukkig zijn en betere resultaten halen. Eén van de grote verschillen in benadering van het kind zit in het schoolconcept. Dit is het beleid van een school over de vorm en de inhoud van het onderwijs. Landelijke eisen en voorschriften bepalen voor het grootste gedeelte deze inhoud. Scholen kunnen hierbinnen wel kiezen voor andere accenten. Zoals meer aandacht voor kunst en cultuur, sport, 50 weken onderwijs² of tweetalig onderwijs. Scholen hebben veel vrijheid over de vorm waarin zij het onderwijs aanbieden. Scholen die hier op een traditionele wijze vorm aan geven, noemen wij regulier onderwijs. Daarnaast zijn er andere onderwijsconcepten. Bekende voorbeelden hiervan zijn Montessori, Vrije school, Dalton en Jenaplan.

Uitgangspunt bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Een divers onderwijsaanbod op basis van denominatie, onderwijsconcept en identiteit met oog voor het minimaal benodigd aantal leerlingen om een school in stand te houden.

3.3 Wijknetwerken

Een goede aansluiting tussen scholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, centrum voor jeugd en gezin, jeugd- en jongerenwerk, sport en cultuur zorgt ervoor dat kinderen zich makkelijker en beter kunnen ontwikkelen. Aan de ene kant doordat organisaties beter van elkaar weten hoe zij de kinderen benaderen en dit op elkaar kunnen afstemmen. Een kind ervaart hierdoor bij de

¹ Huisvestingsvoorstel PO-Raad, VO-Raad en VNG, d.d. 13 april 2018.

² Bij dit type onderwijs zijn er geen vaste vakanties, maar bepalen ouders en kinderen samen hun vakantietijd. Dit is mogelijk door het gebruik van een lessysteem waarbij er op maat samen met de leerling leerdoelen worden bepaald.

overgang van bijvoorbeeld de kinderopvang naar school minder hiaten. Aan de andere kant helpt het de verschillende organisaties om kinderen die dat nodig hebben op een goede en gelijke manier te ondersteunen. Daarnaast kunnen wij hiermee kinderen helpen in het ontdekken van hun talenten.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Een netwerk van voorzieningen voor alle kinderen van nul tot twaalf jaar, waarin verschillende fysieke (campus, alles-in-1-gebouw, etc.) als inhoudelijke (buitenschoolse opvang, sport, etc.) verschijningsvormen mogelijk zijn;
- Goede afspraken over de financiering van beheer en de exploitatie bij medegebruik.

3.4 Toekomstbestendigheid

Het onderwijs van basisscholen kan in een rap tempo veranderen, zoals onverwachte groei of krimp van leerlingenaantallen of nieuwe manieren van lesgeven. Dit staat haaks op het statische karakter van onderwijshuisvesting. Om met zulke ontwikkelingen om te gaan zetten wij in op toekomstbestendigheid van onze schoolgebouwen.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Bij uitbreiding door groei kijken wij altijd of er mogelijkheden zijn in bestaande (onderwijs)gebouwen in de directe omgeving (2000m hemelsbreed). Hierbij houden wij rekening met het onderwijsconcept van de school. Als daarna nog steeds sprake is van ruimtetekort realiseren wij op of in de directe omgeving van het schoolgebouw de extra benodigde tijdelijke of permanente onderwijsruimte;
- Bij leegstand door krimp zetten wij in op gebruik van ruimte voor het zorgaanbod van scholen in het kader van passend onderwijs en voor voorzieningen passend binnen het wijknetwerk;
- Daar waar mogelijk clusteren wij scholen in gezamenlijke huisvesting om beter om te kunnen gaan met groei of krimp;
- Ruimtelijke flexibiliteit bij de inrichting van schoolgebouwen, zodat aangesloten kan worden bij onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen (ICT, gepersonaliseerd leren, passend onderwijs, etc.);
- Technische flexibiliteit bij de inrichting van schoolgebouwen, zodat bij een eventueel einde van de onderwijsbestemming het gebouw beschikbaar kan komen voor andere functies.

3.5 Duurzaamheid

Wij geven het goede voorbeeld en kiezen voor duurzaam waar het kan. In 2050 is Lansingerland een circulaire economie, volledig CO₂-neutraal en is de omgeving optimaal aangepast aan de veranderingen in het klimaat. De gemeente en schoolbesturen realiseren dan ook duurzame onderwijshuisvesting. Een duurzaam schoolgebouw heeft een positief effect op het onderwijs én op het leefklimaat voor de toekomstige generaties. Ook leren kinderen hiermee het belang van duurzaamheid.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Nieuwe schoolgebouwen zijn energieneutraal (ENG);
- Bestaande schoolgebouwen met een levensduur langer dan 15 jaar maken wij energieneutraal (ENG);
- Wij investeren in bestaande schoolgebouwen met een levensduur korter dan 15 jaar om (een deel van) hun energie zelf op te laten wekken zolang dit rendabel is;³
- Nieuwe schoolgebouwen hebben als mogelijk een zeer goed (klasse A) of minimaal goed (klasse B) binnenklimaat⁴;
- Schoolpleinen bij (vervangende) nieuwbouw van schoolgebouwen richten wij groenblauw in;

³ Motie Energieneutrale scholen, d.d. 2 november 2017.

⁴ Binnen het onderwerp 'Frisse scholen' zijn drie ambitieniveaus; niveau A, B en C, waarvan C acceptabel en A zeer goed is. Het programma van eisen gaat in op de thema's energie, lucht, temperatuur, licht en geluid.

- Wij stimuleren het groenblauw inrichten van schoolpleinen bij bestaande schoolgebouwen met een levensduur langer dan 5 jaar;
- Wij stimuleren het groenblauw inrichten van schoolpleinen van zowel openbare als niet-openbare schoolpleinen.⁵

3.6 Spelen en bewegen

Het is belangrijk dat mensen van jongs af aan bewegen en sporten. Bewegen is de eerste stap in de richting om actiever, fitter en sterker te worden. Het is daarom belangrijk dat kinderen plezier hebben bij het buitenspelen en tijdens de gymles. Door jong te beginnen met bewegen en sporten en daar plezier in te hebben, houden wij dit langer vol.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- De inrichting van schoolpleinen nodigt kinderen uit om te bewegen en te sporten;
- Schoolpleinen zijn als nodig of wenselijk ook buiten schooltijd openbaar toegankelijk voor de buurt. Hierin leveren wij maatwerk;
- Schoolpleinen die openbaar toegankelijk zijn heeft de gemeente in eigendom en schoolpleinen die niet openbaar toegankelijk zijn heeft het schoolbestuur in eigendom;
- Er is voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs in sporthallen en gymzalen.

3.7 Renovatie en (vervangende) nieuwbouw

Wij bieden aantrekkelijk en gevarieerd onderwijs aan alle leerlingen in Lansingerland. Goed onderwijs vraagt om goede schoolgebouwen. In de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs zijn renovatie en (vervangende) nieuwbouw de voorzieningen die zorgen voor levensduurverlenging of nieuwe levensduur van een schoolgebouw. Wij investeren dan ook in de kwaliteit van onderwijshuisvesting door deze voorzieningen.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Renovatie geeft een levensduurverlenging van een schoolgebouw van minimaal 25 jaar;
- Renovatie bevat meer dan alleen bouwkundig en technisch onderhoud, maar een technische levensduurverlenging en voldoet hiermee aan de geldende eisen voor onderwijshuisvesting op dat moment;
- Vervangende nieuwbouw geeft een nieuwe levensduur van minimaal 40 jaar;
- De bouwkundige staat, leerlingenprognose, boekwaarde, functie van het schoolgebouw in de omgeving en de mogelijkheid om gezamenlijke huisvesting te realiseren met andere scholen die ook in aanmerking komen voor renovatie of vervangende nieuwbouw bepalen samen met het afwegingskader renovatie of nieuwbouw⁶ de prioritering en de uiteindelijke richting voor renovatie of vervangende nieuwbouw van schoolgebouwen.

3.8 Bouw van scholen

Lansingerland groeit de komende jaren naar een omvang van 75.000 inwoners. Hiermee hebben wij ook een bouwopgave van een groot aantal woningen. Dit betekent wat voor de huidige en de toekomstige onderwijshuisvesting. Groei van het aantal inwoners zorgt ook voor de bouw van nieuwe schoolgebouwen terwijl bestaande schoolgebouwen op hun beurt toe zijn aan vervangende nieuwbouw of renovatie.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Bij grootschalige woningbouw houden wij rekening met ruimte voor onderwijs en gymnastiekonderwijs om leerlingengroei op te kunnen vangen;

⁵ Een groenblauw schoolplein biedt een avontuurlijke plek in het groen en water die uitnodigt tot spel en buitenlessen. Bovendien is er aandacht voor opvang en afvoer van regenwater.

⁶ Afwegingskader renovatie of nieuwbouw HEVO, d.d. 30 januari 2018.

- Scholen maken bij voorkeur geen onderdeel uit van een wooncomplex vanwege de complexiteit voor bouw, beheer en onderhoud;
- Voor de uitvoering van een toegekende voorziening onderwijshuisvesting ligt het bouwheerschap bij het schoolbestuur;
- Voor de uitvoering van een toegekende voorziening onderwijshuisvesting in een multifunctioneel gebouw kan het bouwheerschap neergelegd worden bij de gemeente, gezien de complexiteit van een dergelijk project en het integraal belang voor de gemeente;
- Schoolgebouwen geven wij bij voorkeur in eigendom aan het schoolbestuur.

3.9 Onderhoud van scholen

Schoolbesturen zijn wettelijk verantwoordelijk voor de exploitatie en het reguliere binnen- en buiten onderhoud van schoolgebouwen. De scholen krijgen van de Rijksoverheid elk jaar budget voor de kosten van materiaal, huisvesting en personeel. Dit budget heet de lumpsum. Het schoolbestuur bepaalt zelf hoe zij de lumpsum besteden. Door de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen voor onderwijshuisvesting is het van belang goede afspraken met elkaar te maken om tot een adequaat niveau van onderwijshuisvesting te komen.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie en het binnen- en buiten onderhoud van de schoolgebouwen;
- Wij verankeren de meerjarenonderhoudsplanningen van de schoolbesturen om zicht te houden hoe de onderwijshuisvesting op adequaat niveau wordt gehouden. Met de schoolbesturen maken wij afspraken over de audits hierop en over de gevolgen van het nalaten van onderhoud aan schoolgebouwen;
- Het onderhoud van niet-openbare schoolpleinen ligt bij het schoolbestuur;
- Er vindt integrale afstemming plaats tussen gemeente en schoolbesturen bij technische onderwijshuisvestingsvraagstukken.

3.10 Financiën

Over de bekostiging van onderwijshuisvesting is veel te doen. Dit komt met name door de mismatch tussen de jaarlijks door de VNG vastgestelde normkosten versus de daadwerkelijke kosten. De daadwerkelijke kosten voor onderwijshuisvesting lopen in een rap tempo op door stijgende bouwkosten en strengere bouweisen en toekomstige eisen op het gebied van duurzaamheid. Hoewel de VNG in 2018 adviseerde om de normbedragen eenmalig met 40% te verhogen blijkt dit nu al niet genoeg te zijn om aan de huidige en/ of komende eisen te voldoen. Daarnaast vindt er geen ophoging van de gemeentefondsuitkering voor onderwijshuisvesting plaats, in zoverre af te leiden welk deel van de algemene uitkering gerelateerd is aan onderwijshuisvesting primair onderwijs. Normaal gesproken drukken de kosten voor onderwijshuisvesting al structureel op de begroting bij een groeigemeente als Lansingerland. Door de stijgende bouwkosten en strengere bouweisen en duurzaamheidseisen neemt deze druk nog meer toe. De huidige kapitaallasten van scholen die op termijn toe zijn aan renovatie of vervangende nieuwbouw zijn lager dan de kapitaallasten van de nieuw te bouwen scholen. Daarnaast is een groot deel van de basisscholen in Lansingerland vrij nieuw, waardoor de komende 20 jaar nauwelijks kapitaallasten vrijvallen. De begroting voor onderwijshuisvesting is dus niet in staat de vervangende nieuwbouw en uitbreiding door groei op te vangen. Hierdoor is er een beroep op de algemene middelen nodig.

Uitgangspunten bij de realisatie van onderwijshuisvesting:

- Wij bouwen doelmatige schoolgebouwen waarbij het streven is om binnen de geadviseerde VNG normbedragen te blijven (in de begroting gaan wij uit van standaard normbedragen + een eenmalige ophoging van 40%). Als naar verwachting de kosten om aan de huidige en toekomstige

eisen te kunnen voldoen toch hoger uitkomen, dan zal dit gedekt worden uit de algemene middelen;

- Door de ontoereikende middelen van schoolbesturen voor de exploitatie van schoolgebouwen gaan wij ervanuit dat duurzaamheidsinvesteringen van gemeente in schoolgebouwen niet leiden tot winst voor schoolbesturen;
- Een afschrijvingstermijn voor (vervangende) nieuwbouw hanteren van 40 jaar;
- Een afschrijvingstermijn voor renovatie hanteren van 25 jaar;
- Een afschrijvingstermijn voor de eerste inrichting hanteren van 10 jaar;

Met een vriendelijke groet,
Jeffrey Quartel

Aan de Gemeenteraad

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 18 september 2019
Ons kenmerk U19.07334
Uw brief van

Onderwerp **Toezegging onderbouwing ENG maken
van schoolgebouwen in het kader van
het Integraal Huisvestingsplan PO**

Geachte raadsleden,

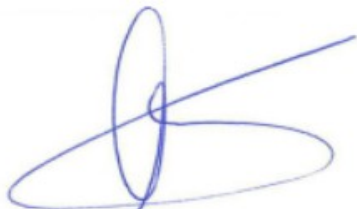
Tijdens de presentatie over de concept uitgangspunten voor het Integraal Huisvestingsplan PO d.d. 11 september 2019 is een toezegging gedaan voor de onderbouwing van de keuze om sommige scholen wel en sommige scholen niet BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) of ENG (Energie Neutraal Gebouw) te maken. Hieronder vindt u deze onderbouwing.

HEVO deed voor het Integraal Huisvestingsplan PO een bouwkundige schouw naar de huidige staat van de schoolgebouwen. Hierin namen zij ook het duurzaamheidsaspect mee. Na onderzoek door HEVO blijkt dat een aantal schoolgebouwen niet BENG/ ENG te maken zijn door de bouwkundige staat van deze gebouwen. Ook adviseert HEVO alleen schoolgebouwen BENG/ ENG te maken die een resterende levensduur hebben van meer dan 15 jaar. Vanaf deze termijn zijn de investeringen namelijk terug te verdienen. Door het geringe bijkomende bedrag per vierkante meter adviseert HEVO daarnaast gelijk de vervolgstap naar ENG te maken. Daarnaast stellen wij voor alleen schoolgebouwen BENG/ ENG te maken als de kosten hiervoor lager dan 30% van de kosten bedragen als we voor de desbetreffende school vervangende nieuwbouw zouden kiezen. Als dit percentage hoger is dienen er zulke ingrijpende maatregelen getroffen te worden, dat beter aan grootschalig onderhoud of integrale renovatie van het gebouw gedacht kan worden. Vanwege de dusdanige hogere kosten voor het BENG of ENG maken van enkele schoolgebouwen, stellen wij dan ook voor deze gebouwen niet BENG of ENG te maken. In het overzicht hieronder vindt u de gegevens.

Overigens komen we naar aanleiding van de aangenomen motie M2017-053 nog met een plan dat het mogelijk maakt dat ook bestaande scholen (een deel van) hun energie zelf kunnen opwekken. Dit is dus met name interessant voor die scholen die niet BENG of ENG gemaakt zullen worden.

Schoolgebouw	Locatie	BENG/ ENG mogelijk	> 15 jaar	Totaal	Kosten BENG per m ₂	Meerkosten ENG per m ₂	Totaal	Voorgestelde keuze
Acker, Groenehoek, Willibrord	Groeneweg	Ja	Ja	Ja	€ 610,00	€ 46,00	€ 656,00	Nee
Klipper, Prins Johan Friso	Oudelandselaan	Ja	Ja	Ja	€ 333,00	€ 38,00	€ 371,00	Ja
Baken	Oudelandselaan	Ja	Ja	Ja	€ 361,00	€ 50,00	€ 411,00	Ja
Acker, Groenehoek, Willibrord	Stampioendreef	Ja	Nee	Nee				
Boterdorp, Vuurvogel		Ja	Ja	Ja	€ 335,00	€ 48,00	€ 383,00	Ja
Gouden Griffel, Prinses Maxima	Annie M.G. Schmidtlaan	Ja	Ja	Ja	€ 722,00	€ 50,00	€ 772,00	Nee
Prinses Maxima, Klipper	Gouden Uillaan	Ja	Ja	Ja	€ 473,00	€ 92,00	€ 565,00	Ja
Gouden Griffel	Theo d'Orsingel	Ja	Ja	Ja	€ 470,00	€ 79,00	€ 549,00	Ja
Regenboog		Ja	Ja	Ja	€ 670,00	€ 50,00	€ 720,00	Nee
Pius		Nee	Nee	Nee				
Prins Johan Friso	Hoge Land	Nee	Nee	Nee				
Prins Johan Friso	Orionstraat	Nee	Nee	Nee				
Poolster		Nee	Nee	Nee				
Wilgenhoek		Nee	Ja	Nee				
Koningin Beatrix		Nee	Nee	Nee				
Poort		Nee	Nee	Nee				
Klimophoeve		Ja	Nee	Nee				
Wiekslag		Ja	Nee	Nee				
Oosthoek		Ja	Nee	Nee				
Anne Frank		Ja	Ja	Ja	€ 1.189,00	€ 69,00	€ 1.258,00	Nee

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester